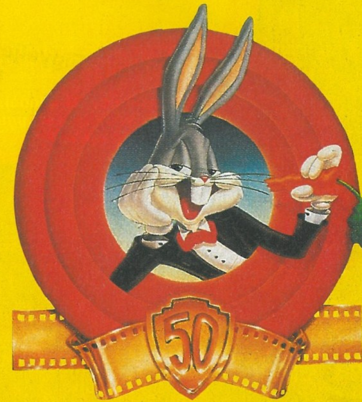
1990.
VI. évf. 8. (37.) szám
Ára: 49 Ft

video magazin

QU4RTET®
INFO
23–26. oldal

Tapsi Hapsi 50 éves!

Videócowboyok nyomában

TESZT: PANASONIC kamkorderek

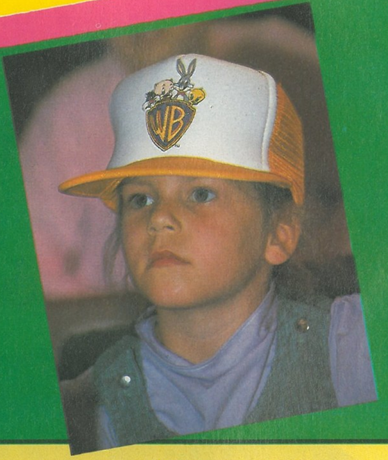

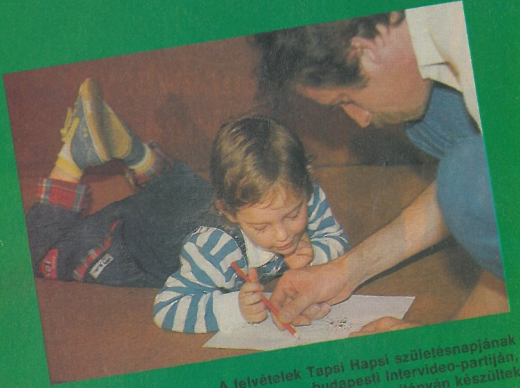
Tapsi Hapsi szülőházájába látogathat az a szerencsés játékos, aki részt vesz és nyer az

INTERVIDEO

vetélkedősorozatán!
Figyelje a játék részletes feltételeit a rádióban, a televízióban és az újságokban!

A felvételek Tapsi Hapsi születésnapjának budapesti Intervideo-partiján, a vetélkedősorozat nyitányán készültek

Közismert nyulak útmutatója

Mindenki ismeri a Playboy nyuszit, a sose pislogó, csokornyakkendős árnyképet, amelynek egyetlen hátránya, hogy csak feje van... Paradox módon testetlenül is a bujaság jelképe lett. Videókazettáktól kezdve intim alsóneműkig sokféle cikken látható.

A húsvéti nyúl a gyerekek népszerű ajándékozója, aki hímes tojással és csokiból készült nyúlszobrokkal örvendezteti meg az aprónépet. Művészi érzéke öltözködésében is jelentkezik, a slamposan csoszogó Télapóhoz képest az ő nyakán mindig frissen vasalt selyemmasni díszeleg.

A Volkswagen Rabbit egy elegáns autót fémjelez, annál is inkább, mivel fémből készült nyúl formájában jelenik meg a kocsin. Ő a nyuszik egyik már kihalt alfajának sarja. Elsőkerék-meghajtása a leggyorsabb nyulak közé sorolja.

Micimackó jó barátja Nyuszi, aki nagyszámú rokonsága, barátai és üzletfelei révén szerzett hírnevet. Okos megjegyzéseivel, ötleteivel ő a társaság esze.

A kísérleti nyulak nagy tábora azért alakulhatott ki, mert ideológiát gyártottak a túl magasnak ítélt nyúlszaporulat mesterséges megfékezésére. Az állatvédők természetesen elítélik, hogy a tapsifüleseket kísérleti célokra használják.

A gyáva nyúl furcsa szerzet. Néha azzal érdemli ki ezt a nevet, hogy meg sem jelenik. Rendkívül elterjedt, az élet minden szférájában jól ismerik.

Nyúlcipőt többnyire az húz, akinek sürgős dolga akad, és futnia kell. Nyúlfarknyi az a történet, amelyet alig kezdtünk el, már vége is. Aki kíváncsi nyúlként figyel, annak hosszúra nyúlnak a fülei...

Minden nyulak legnépszerűbbike, valamennyi kedves nyúltulajdonság megtestesítője Tapsi Hapsi, a Warner cég ötven éve páratlan sikerrel futó rajzfilmfigurája!

Kedves Olvasó!

Ezúttal is csaknem félszáz, a honi tékákban kölcsönözhető, megvásárolható filmújdonságból tallózhat, amely az egyre szélesedő kínálat kis tükre a sci-fitől, a horroron, a rajzfilmen át egészen az Agatha Christie-féle krimiig. Emellett e hónapban kitekintünk a videó más felhasználási lehetőségeire is. Nemeskürty tanár úrtól például megtudhatjuk, miért lenne szükség egy nemzeti videótárra, s örömmel írhattuk le, hogy a FILM története, hazai szerkesztésben, immáron műsoros videókazettán is látható.

De ami talán a legfontosabb: Ön is részese lehet egy kultúrszenzációnak! Már készül egy speciális hazai videótalálmány, a VIDEÓSZÓTÁR, amelynek szócikkeit bárki megalkothatja! Nem kell hozzá más csak egy videókamera – kölcsönözni ma már nem elérhetetlen álom –, egy kis ötlet, fantázia, csipetnyi tehetség, kreativitás, jó témaválasztás és máris megszülethet a szubjektív videószó. Hogy miről, miként s milyen elvárásokkal, arról részletesen a 30. oldalon olvashat.

1990. augusztus

Falus Tamás

video magazin

A Tapsi Hapsi filmek történetéből • Mi van srácok? 4
Batman • Superman • Aquaman • Superboy 6
Nyomás utána • A fekete táltos • Egy kis romantika 7
Ürzür • Keresztapa II. • Vállvetve 8
Milliókat érő alkotások 10
A Western II. 11
Anyja neve: Sony 14
Processzor professzor • Hihetetlen Mitsubishi 15
Háromkirályok Japánból 16
A képmagnó ellenségei 22
Lesz-e nemzeti videótárunk? 28
Jönnek a Torday-filmek! • Lesz videószótár 30
Klasszikusok rajzfilmen 31
Sikerlista 32
Böngésző 34
Több videó – nyugodt árak? 36
Az a fekete Beverly Hillsből 38
Hírözön 40
A Vörös folyó • Végzetes éjszaka • Nyári dili 44
Randevú a halállal • Kihívás • Látogatási idő 45
Karate kölyök I–II. • Az aranygyapjú legendája • A massza .. 47

Az UNIÓ kft magazinja · Felelős szerkesztő: Horváth Béla · Szerkesztő: Falus Tamás
Művészeti szerkesztő: Czifferszky Attila · Képszerkesztő: Fejér Gábor
Olvasószerkesztő: Berkes András · Tervezőszerkesztők: Hampó Imre és Lázits Gyula
Szerkesztőség: Budapest XIII., Frangepán utca 50–56.
Levélcím: Budapest 1398 Pf 598 · Telefon: 131-0791, 111-0893, 119-9004
Kiadja az UNIÓ Lap- és Könyvkiadó Kereskedelmi Kft.
A kiadásért felel: Horváth Béla ügyvezető igazgató
Kossuth Nyomda, Budapest 90.0376 · Felelős vezető: Bede István vezérigazgató
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, XIII. Lehel u. 10/a közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 sz. pénzforgalmi jelző számra.
HU ISSN 0237-5141

A TAPSI HAPSI FILMEK TÖRTÉNETÉBŐL

Ötven éve Tapsi Hapsi és társai mozikban lettek népszerűek, az epizódokat a nagyfilm előtt vetítették.

Mára Tapsi Hapsi az egyik leguniverzálisabb rajzfilmfigura lett. Látható a tv-ben, Amerikában visszatért a movivászonra is (a *Karácsonyi vakáció* című film előtt vagy 2000 amerikai moziban vetítik a *Tapsi Hapsi ötven éve három és fél percben* összeállítást), az egyik legnagyobb rajzfilmsiker videón, és soha nem látott sikert arat jól ismert alakja árucikkek tömkelegén. Milliókat hoztak a kereskedők konyhájára a tapsis kifestőkönyvek, plüssbabák, sapkák és pólók.

Tapsi Hapsi képregények főszereplője, és hamarosan megjelenik Amerikában új énekes lemeze...

Természetesen rengeteg reklámfilm ajánló figurájaként is felhasználják – amit ő szeret, azt a nép is szeretni fogja...

Megalkotói ceruzarajzokból, színes festékből, tintából kreálták. Két-három év is eltelt, mire rájöttek, mi mindent kezdhetnek vele. Az, hogy ellentétben más nyulakkal, Tapsi Hapsinak nem számtalan utódja, hanem jó néhány apja volt, csak színesítette egyéniségét. 1938-ban még ugyan fekete-fehérben indult a *Cucu nyúlvadászata* című rajzfilmben, de hamarosan színt kapott...

Angol neve, Bugs Bunny onnan származik, hogy Ben Hardaway, a Warner Filmstúdió egyik gegírója Bugs becenévre hallgatott. Az általa elsőként megrendezett figurát hívták Hollywood-szerte Bugs bunnyjának, azaz Bugs nyuszijának. Egyébként a kezdetektől még három évig a Tapsi Hapsi filmek főcímében rendszeresen használták a rendező becenevét.

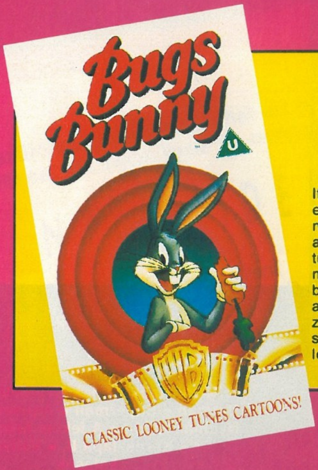
Később Chuck Jones, az amerikai rajzfilmgyártás nagy öregje vette át a Tapsi Hapsi filmeket. Ő hozta Izé Fudd figuráját. A 175 Bugs Bunny film közül ötvenet rendezett ő. Tex Avery ötlete volt, hogy Izé Fudd raccsoljon, s a már klasszikussá vált mondással kezdje a *Vadnyúl* című, 1940-es rövidfilmet: „Mavadjanak csöndben. Nyúlva vadászok..."

Tex Avery teremtette meg a jellegzetes Tapsi Hapsi-tulajdonságokat: arcátlanul merész, de sosem ellenszenves, sok borsot tör Izé Fudd orra alá, de sosem ok nélkül. Ez volt az a film, amelyben először hangzott el a halhatatlan mondat: „Mi van, Doki?"

Friz Freleng találta ki Rissz-rossz Sam figuráját, mert Izé Fuddot kissé ostobának tartotta, s úgy gondolta, Tapsi megérdemel egy rafináltabb ellenfelet.

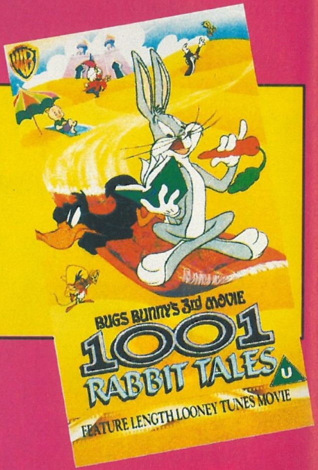
Igaza volt. Tapsi Hapsi eszén nemigen jár túl senki. Minden helyzetből kivágja magát. Ha másként nem, ollóval, mint ezt a *Rabbit Punch* című epizódban teszi, a film végén...

Amikor kisgyerekek kacagnak a *Bolondos Dallamok* filmjein, senkinek nem jut eszébe, hogy Tapsi Hapsi már 50 éves. Minden esélye megvan rá, hogy örökéletű legyen.

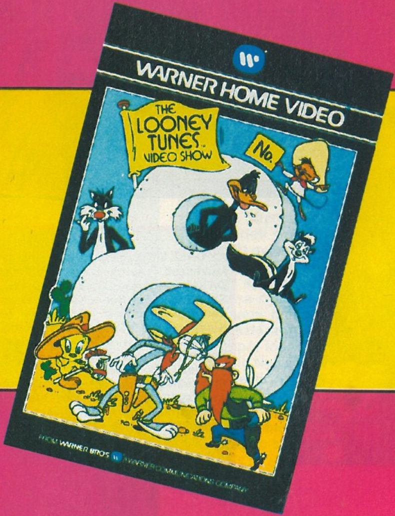
TAPSI HAPSI
Bugs Bunny

Itt aztán a legjobb Tapsi Hapsi történetek elevenednek meg. Tapsi Hapsi minden erényét megismerhetitek, nyugodt, mozgékony, agyafúrt és merész, semmi, de semmi nem tudja kihozni a sodrából. Az álcázás nagymestere, hol ennek, hol annak a híres embernek képmásaként jelenik meg. Ellenfeleit az őrületbe kergeti. Minden gubancos helyzetet a maga javára fordít... Szóval pontosan olyan, mint amilyen a legtöbb ember lenni szeretne. Csak hát mi...

1001 NYÚLMESE
(1001 Rabbit Tales)

Tapsi Hapsi és Dodó Kacsa mint két könyvügynök kelnek útra. Velük tart Rissz-rossz Sam is, aki most mint szultán jelenik meg a képernyőn. A szultán örököse, Adabada herceg kérésére Tapsi Hapsi felolvassa a legjobb meséket. Így viszontláthatjuk régi barátainkat: Szilvesztert, Csőrikét, Fürge Gonzalest...

BOLONDOS DALLAMOK (1–19.)
(Looney Tunes)

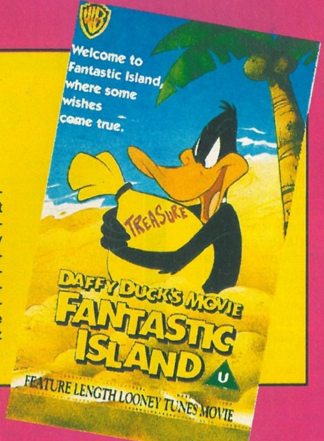
A *Bolondos Dallamok* sorozatát akár a tudományos akadémián, vagy egy pszichológiai kutatóhelyen is vetíthetnék. A 19 rész mindent elmond az emberi lélekről.

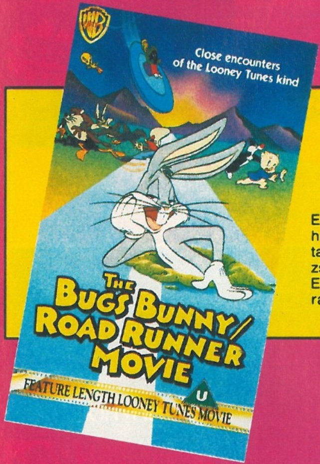
Különösen megszívlelendő a barátságról szóló kandúrtörténet. Rájöhetünk arra is, hogy nem elég az ész, ha Dodó Kacsa

Forgalmazza az

DODÓ KACSA MOZIJA: A FANTASZTIKUS SZIGET (Daffy Duck's movie: Fantastic island)

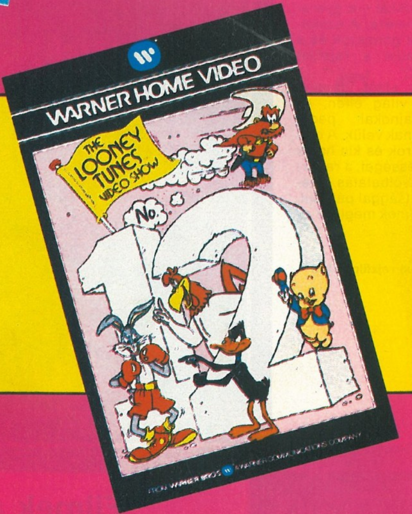
Isten hozott Benneteket Dodó Kacsa Fantasztikus Szigetén! Sejtitek ugye, hogy itt minden megtörténhet? A vendéglátóitok Dodó Kacsa és elmaradhatatlan társa Speedy (vagyis magyarul Fürge) Gonzales. De ahelyett, hogy vidám semmittevésben lenne részetek, veszélyes kaland közepébe csöppentetek: a szigetre gonosz ellenségek törtek: Rissz-rossz Sam, a kalóz, és helyettese a Tasmániai Erszényes Sátán... Mi lesz most?...

TAPSI HAPSI ÉS GYALOGKAKUKK (Bugs Bunny Road Runner Movie)

Ebben a mesében minden régi-új, kivéve, hogy ezúttal magyarul szólalnak meg barátaink: Usztics Mátyás, Harkányi Endre, Józsa Imre, Szombathy Gyula és Farkasinszky Edit kölcsönzik a mulatságos, örökifjú figuráknak hangjukat.

vezeti a kvízjátékot, némi furfangra is szükség van, hogy a 26 dollár 3 centes fantasztikus nyereményt valaki elnyerje. Prérifarkasnak viszont, mint tudjátok, nem sok jutott, amikor az észt osztogatták: Kengyelfutó Gyalogkakukk mindig kibabrál vele... Az sem tanulság nélküli epizód, amelyikben kiderül, hogy Dodó Kacsa hiába lesz a történet végére apa, nem tudja kikölteni a tojásokat. Vagyis: a természet rendje megbonthatatlan, bizonyos feladatokra férfiak, bizonyosakra nők születtek.

MI VAN, SRÁCOK?

Ki hinné, hogy fél évszázad eltelt már azóta, hogy Tapsi Hapsi, ez a kis *betyáv vágcsáló előszöv* jelent meg a filmvásznon?

Igen. Tapsi Hapsi ötvenedik születésnapját ünnepeljük. Valaki elgondolkozott egyszer azon, hogy az Egyesült Államok szimbóluma a sas, s ez rendjén van-e vajon... Jó, jó, fejtegette, ám ez a ragadozó madár annyi minden másnak is a szimbóluma volt már. Például a nagy római birodalomé, a Habsburg-házé vagy a Cári Oroszországé... S ezeknek igazán semmi közük Amerikához...

Így azután ez a valaki tett egy új javaslatot: legyen Tapsi Hapsi Amerika nemzeti szimbóluma. Azzal érvelt, hogy Tapsi megtestesíti mindazt, ami amerikai. Merész, fantáziája szabadon szárnyal és igen leleményes. Tele van önbizalommal, szelleme sziporkázik, mindig készen áll arra, hogy egy-két ponttal túlszárnyalja, sőt lehetőleg lesöpörje versenytársait szerte a világon...

Ha az embereknek egy-két jó dolog eszükbe jut a jenkikről, azok minden bizonnyal a Tapsi Hapsi-szerű tulajdonságok. A rágógumirágó közlegény, aki kilép egy palermói bárból, a filmbéli detektív, aki egy kaján megjegyzést tesz, mielőtt szmokingjára tűzné a csillogó smukkot, a kócos riporter, aki nem törődik azzal, hogyan szólítsa a herceget vagy a hercegnőt – ők mind a Tapsik véréből valók...

Ő a „kisember" – már amennyiben a kisember talpraesett, szellemes és egyben nyúl is...

Már a neve is jól hangzik... Mint egy igazi vagányé vagy mondjuk egy középsúlyú bokszbajnoké.

Tapsi az „ifjú" – már amennyiben az ifjú elképesztően találékony, eredeti, és egyben nyúl is.

Mint a nyúlfélék legtöbbje, Tapsi elég békés, vidáman flangál, dúdolgat magában (általában a répadalokat kedveli...), ám ha birtokát háborgatod, hihetetlen energiával reagál.

Ha kihozzák a sodrából, bizony elagyabugyálja a kardforgató arabokat, a puskás bérenceket és az ütődött nyúlvadászokat is!

Egyébiránt Tapsi nagy rögtönző. Ugyanolyan szélhámos, mint bennszülött amerikai Prérifarkasunk. (Megjegyzendő, hogy prérifarkasainkkal legtöbbször a gyalogkakukkok tolnak ki.)

Tapsi különböző lenyűgöző magatartásformákat és személyiségjegyeket ölt magára, hogy megtévessze és összezavarja ellenfeleit. Esetenként még arra az ármányságra is képes, hogy váratlan, ám annál szenvedélyesebb pusszanccsal vezesse félre rosszakaróit. Ellenségei legnagyobb elképedésére néha Leopold Stokowski vagy éppen Katherine Hepburn képét ölti magára.

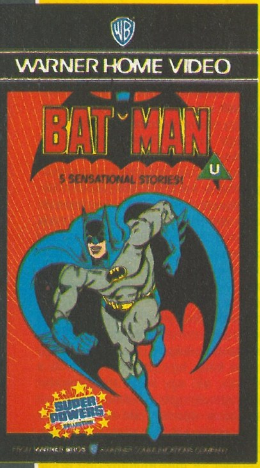
Alapjában véve egyébként Tapsi Hapsi társtalan úrinyúl. Akárcsak a filmek magányos cowboyai vagy berepülő pilótái, Tapsi is megrögzött agglegény. Lány-nyuszik csak másodpercekre tűnnek fel mellette, ellentétben a szinte háziállattá szelidült Miki Egérrel, akinek bizony bekötötték a fejét.

Van még valami, ami nagyon amerikai Tapsiban. Ez pedig, hogy imádja a kényelmet és szeret jókat enni. Kedvence a ropogós sárgarépa, a kellemesen meleg habfürdő, és szeret régi romantikus számokat leforgatni. Tapsinkat viszont nem csábítja a gazdagság. Míg Dodó Kacsa döglik az arany ékszerekért, Tapsit ez hidegen hagyja.

A sok-sok jó tulajdonság felsorolása után hadd köszöntsük 50. születésnapján az örökifjú Tapsi Hapsit, aki gratulációnkra bizonyára csak ennyit mondana szerényen: „Ez van, srácok."

Batman

öt szenzációs epizód

A rajzfilmben megismerkedhetünk a denevéremberrel és fiatal tanítványával, Robinnal. Különleges képességeik ellenére egy szerény, ám technikailag tökéletesen felszerelt barlangban laknak a városka szélén. Gotham Cityt, a várost több veszedelem is fenyegeti: a ravasz Joker tűzvésszel, Mr. Freeze szuperjéggel zsarolja a város vezetőit, Catwoman pedig a bank pénzét ragadja magához. Robin és a denevérember azonban mindig ott terem hároméltű autójával. Helyreállítják a rendet, leszámolnak a gonoszokkal, életveszélyes helyzetekbe kerülnek.

De nincs semmi baj, amíg számíthatunk rájuk!

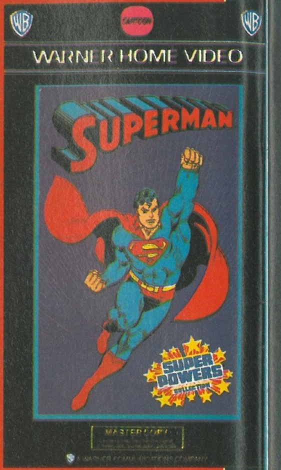
Színes, szinkronizált amerikai rajzfilm, 1985
53 perc

Forgalmazza az INTERVIDEO

Superman

Ugye ismerős a piros alapon lévő aranyhímzéses „S" betű!

Nem csalás, nem ámítás: A Supermannel találkozhatunk ebben a rajzfilmben, a már jól ismert Daily Planet újságírójaként, aki képes bármilyen vészhelyzetben feltalálni magát, s aki az „Ez kiváló feladat Supermannek" felkiáltással máris bevetésre kész.

A hét kalandos epizód mindegyikében izgalmas küzdelmeknek lehetünk szemtanúi, ahol az ellenfelek Superman hazájából, a Kryponit bolygóról valók. E bolygó gonosz lakói nagyobb veszedelmet jelentenek számára, mint bármely földi halandó, hiszen – ezt elárulhatjuk – hősünknek is vannak sebezhető pontjai.

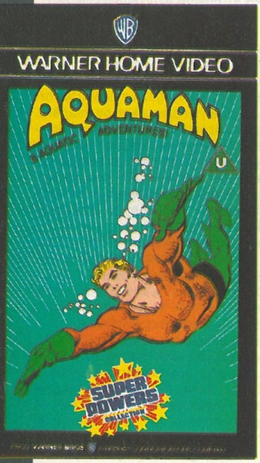
Ezek a küzdelmek teszik igazán próbára Superman képességeit...

Színes amerikai rajzfilm, 1985
60 perc

Forgalmazza az INTERVIDEO

Aquaman

nyolc víz alatti kaland

Mintha csak Superman gyermekkorába csöppentünk volna.

Egy képregény elevenedik meg a rajzfilmben, tele víz alatti kalandokkal – a gyerekek nagy örömére. A szokásos recept: a gonoszok és a jók harca adja a rajzfilm alapját.

A rosszak sötét terveket forralnak a világ ellen, az igazság bajnokai pedig szembeszállnak velük. A delfinek, rozmárok és kis halak különös képességei, a radarszem és a távolbalátás hihetetlen elszántsággal párosul.

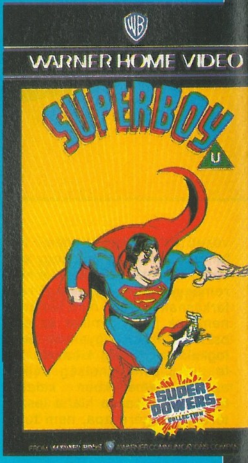
Küzdelmüknek meglesz az eredménye.

Színes amerikai rajzfilm, 1985
53 perc

Forgalmazza az INTERVIDEO

Superboy

Superboy, más néven Clark, akit a Kent család nevelt fel nagy szeretettel, a csendes Smallville-ben él. Ha valahol igazságtalanságot észlel, csodálatos képességű Krypto kutyájával együtt ott terem, hogy rendet teremtsen.

A nyolc rövid epizódból álló filmben Superboy robotokkal, bankrablókkal harcol, segít a rendőrségnek, egy cirkuszigazgatónak, sőt visszamegy az időben, és Arthur királynak is védelmére kel.

A sorozat másik három részét is a gyerekek figyelmébe ajánljuk. Mind kellemes szórakozást nyújt.

Színes amerikai rajzfilm, 1985
53 perc

Forgalmazza az INTERVIDEO

NYOMÁS UTÁNA

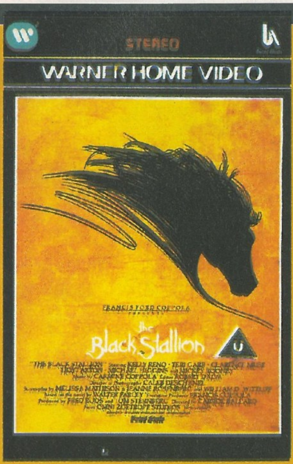
Egy görkorcsolyás és egy börtönviselt csavargó látványos verekedés során ismerkedik össze egy útszéli kocsmában. Ismeretségükből barátság fejlődik. Kapcsolatuk akkor kezd igazán izgalmassá válni, amikor összetévesztik őket két kormányügynökkel. Ettől kezdve a vándorok élete félreértések, balesetek, kalandok, ökölharcok és autós üldözések sorozata. A két fenegyerek nagy akciója: egy őrültet, aki el akar téríteni egy űrhajót, meg kell akadályozniuk abban, hogy uralkodhasson a világegyetem felett.

A Floridában játszódó történet tele van vidámsággal, szórakoztató svindlikkel, s mindehhez a védjegy: Bud Spencer és Terence Hill szeretetre méltó duója.

Színes, angol nyelvű, feliratos olasz filmvígjáték, 1983
Főszereplők: Terence Hill, Bud Spencer
Rendezte: E. B. Clucker
105 perc

Forgalmazza az INTERVIDEO

A FEKETE TÁLTOS

Egy ló és egy kisfiú hihetetlen és megható barátsága

A 40-es években a Földközi-tengeren Alec Ramsey édesapjával hajózik hazafelé. A kisfiú egy csodálatos fekete táltosra figyel fel a fedélzeten. A lovat befogói próbálják féken tartani. Egy szörnyű vihar során Alecnek, aki az életéért küzd, sikerül kiszabadítania az állatot. Viszonzásul a ló segít Alecnek a partra kerülni.

A szerencsétlenséget csak ők ketten élik túl, s Alecnek most szembe kell néznie édesapja elvesztésével és meg kell küzdenie az idegen szigeten való élettel.

Három hónap telik el, ezalatt a táltos és Alec elválaszthatatlan barátokká válnak. Egy mentőhajó talál rájuk és viszi őket Amerikába. Otthon új élet és egy új kihívás várja őket: a kisfiú megpróbál versenylovat nevelni kedvencéből...

Színes, feliratos amerikai ifjúsági kalandfilm, 1982
Főszereplők: Kelly Reno, Mickey Rookey, Teri Garr
Producer: Francis Ford Coppola
Rendezte: Carrol Ballard
110 perc

Forgalmazza az INTERVIDEO

EGY KIS ROMANTIKA

Két magányos, kedves gyermek. A fiú tizenhárom éves, és apjával él, aki taxisofőr Párizsban. Imádja az amerikai filmeket, és megjósolja a lóversenyek nyerteseit. A lány gyönyörű, filozófiát tanul. Nincs még tizenhárom éves, édesanyjával él, aki színésznő, és harmadik házasságából éppen a negyedik felé készül...

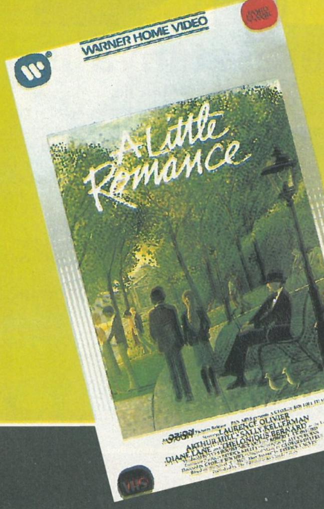
Az *Egy kis romantika* a két kamaszt egy bájos, szentimentális kalandba sodorja: szüleik ellenkezése miatt kénytelenek elszökni a családi fészekből. A kis szerelmesek Velencében, a Sóhajok hídja alatt fogadnak egymásnak örök hűséget.

A sok kaland, hirtelen megpróbáltatás meghaladná Lauren és Daniel erejét, ha nem találkoznának egy kedves öregúrral, aki önzetlenül felajánlja segítségét.

A film azt a megfoghatatlan pillanatot vagy hangulatot örökíti meg, amely a spontán gyermekkorból vezet át a tudatos felnőttkorba.

Színes, szinkronizált amerikai filmvígjáték, 1979
Főszereplők: Laurence Olivier, Diane Lane, Theonious Bernard
Rendezte: George Roy Hill
105 perc

Forgalmazza az INTERVIDEO

ŰRZŰR
avagy A CSILLAGOK HÁBORODOTTJAI
(SPACEBALLS)

Ki ne látta volna a Csillagok háborújának kitudjahány részét? És ki ne szeretné látni a Csillagok háborújának fergeteges paródiáját, amelyben meteoreső gyanánt zúdulnak a nézőre a poénok és fénysebességgel röpködnek a gegek – no meg az űrhajók.

A gonosz űruralkodó által vezetett kegyetlen idegenek mindenre elszánt bandája el akarja lopni a szomszédos bolygó levegő-utánpótlását. Ám ekkor üstökösként berobbannak a képbe a pozitív hősök: a kutyaember és a jóképű kóbor űrlovag, akik „megbuherált" csillagközi űrlélekvesztőjükkel sietnek a „légtelenítéstől" rettegő bolygó elrabolt hercegnőjének segítségére. Vajon sikerül-e kiszabadítaniuk őt? Elnyerik-e a hatalmas Pizzahegyet jutalmul? Segítségükre siet-e az ifjú Joghurt?

A film egyben a filmcsillagok háborúja is: Mel Brooks kettős szerepben, John Candy és Rick Moranis, a Szellemirtókból ismert szemüveges mitugrász brillírozik benne.

A „Derű" legyen hát azokkal, akik megnézik az ŰRZŰR-t!

Színes, szinkronizált, amerikai sci-fi-paródia
Az egész zűrt okozta: Mel Brooks
fokozta: John Candy, Rick Moranis
100 perc

Forgalmazza a HUNGARO VIDEO

MGM/UA HOME VIDEO

Keresztanya II.
(BIG BAD MAMA II.)

„A MAMA A RÉGI JÓ MÓDSZERREL KERESI A PÉNZT: LOPJA!"

Itt van minden idők legáldozatkészebb és leghibbantabb Mamája: a Gengszter Mama, aki a nagy világválság idején a pénzkereset leghagyományosabb és legbiztosabb módjához folyamodik, hogy jobb életet teremtsen viruló tinédzser lányainak. A mama és lányai nagyobb port vernek fel, mint a texasi forgószél: sikeres rablássorozatuk folytán az FBI által körözött személyek listáján az első helyre kerülnek. A kacagtató vígjáték rendező-producere az a Roger Corman, aki nagysikerű horrorparódia, a HAMIKÁK szülőatyja is volt.

Színes, szinkronizált, amerikai bűnügyi vígjáték
Főszereplők: Robert Culp, Danielle Brisebois, Julie McCullogh,
Rendezte: Roger Corman
85 perc

Forgalmazza a HUNGARO VIDEO

MGM/UA HOME VIDEO

Vállvetve
(BACK TO BACK)

Egy 25 év homályába vesző rejtélyes rablás nyomja rá baljós bélyegét a film főhőseire. Az esetet azóta sem sikerült megnyugtatóan tisztázni, a 7 millió dollár nyomtalanul eltűnt. A támadás két halálos áldozatot követelt: meghalt a kocsikísérő, aki egyébként a seriff öccse volt, és annak társa. A sofőr viszont életben maradt, és soha nem tudta lemosni magáról a vádat, hogy a rablók cinkosa volt. Halála után két fia az igazság kiderítésére indul, és a végzet egy stopos lányt sodor az útjukba, aki nem más, mint a seriff lánya.

Sikerül-e megszabadulni a múlt halálos terhétől és a bosszú fojtó légkörétől?

Színes, szinkronizált, amerikai bűnügyi film
Szereplők: Bill Paxton, Todd Field, Ben Johnson, Luke Askew, Susan Anspach
Rendezte: John Kincade
100 perc

Forgalmazza a HUNGARO VIDEO

MGM/UA HOME VIDEO

A augusztusi sikerlistájának első öt filmje:

1. ***Harc az Endor bolygón*** (THE BATTLE OF ENDOR)

George Lucas a „Csillagok háborúja" világhírű alkotója nem hazudtolja meg önmagát: egyszerre dermesztően izgalmas és mosolyogtatóan bájos űrmesével ajándékozza meg a felnőtt és gyermeknézőket. Ezúttal egy idegen bolygón árván maradt kislány veszi fel a harcot a Gonosszal.

A legkülönfélébb szőrös kis lények segítik abban, hogy a vérfagyasztó külsejű gonosz király és segítője, a fekete köpenyes varázslónő felett győzedelmeskedjen a JÓSÁG, persze lézerfegyverek vakító villogása és egyéb szemkápráztató lucasi látványosság közepette.

Színes, szinkronizált amerikai fantasztikus film
Főszereplők: Wilford Brimley, Aubree Miller, Warwick Davis, Sian Philips
Írta és rendezte: Jim Wheat
105 perc

2. ***A fészek*** (THE NEST)

North Portot, a csendes kisvárost egyszer csak ellepik a svábbogarak!

Tarbell seriff szerint az INTEC vállalat genetikai kísérleteire vezethető vissza az állatok túlszaporodása.

Katasztrófa fenyeget, így Johnson őrnagy segítséget kér. Amikor dr. Hubbard megérkezik az INTEC-től, rájön, hogy egy ártatlannak látszó kísérletük rossz eredményre vezetett. A normál csótányok vérszomjassá váltak, sőt genetikus mutáció útján átváltoznak – azzá, amit megesznek. A macska, félig macska/félig svábbogár szörnnyé változik. És még ez csak a kezdet, hiszen a bogarak az embert is megtámadják!

Színes, szinkronizált amerikai fantasztikus horrorkomédia
Főszereplők: Robert Lansing, Lisa Langlois, Franz Luz, Terri Treas
Rendezte: Terence H. Winkless
105 perc

3. ***Bűnös zóna*** (CRIME ZONE)

„Vigyázzatok, fiatal árulók! Az állam tudja, kik vagytok" – harsogja a hangszóró. De a két fiatal, Helen és Bone tudják, hogy ők a szabadság szerelmesei, nem pedig árulók.

A szörnyű nukleáris katasztrófa után, a szigorú rendőrállamból polgárok ezrei próbálnak menekülni. A fiatal pár találkozik egy titokzatos idegennel, aki felajánlja segítségét, ha ellopnak egy értékes komputer chipet. De valami félresikerül, és hajtóvadászatot indítanak utánuk. Hogyan azonosították őket? És ki a titokzatos idegen? A film egy lidérces világot leplez le, ahol az állam mindenről tud és mindent irányít.

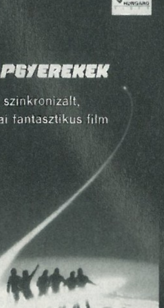
Színes, szinkronizált amerikai sci-fi
Főszereplők: David Carradine, Peter Nelson, Sherilyn Fenn, Michael Shaner
Rendezte: Luis Llosa

4. ***A komplett Beatles***

A BEATLES mindig nagy sikert jelent. A komplett Beatles című első Beatles-videókazettát az MGM United Artist hozta forgalomba 1982 októberében, amely a róluk szóló könyvön alapszik. A kétórás kazetta tartalmazza a Beatles színpadi fellépéseinek anyagát, részleteket az „A Hard Day's Night" és a „Help" című filmekből. A film a csodálatos négy fiú első liverpooli fellépésétől kíséri végig őket a világsikerig: George Martin producerrel készült interjúval, és az ő első amerikai sajtókonferenciájukkal, valamint sok, a nyilvánosság számára először látható jelenettel.

E kazetta kétórás nosztalgiát és csodát jelent a Beatles-rajongóknak, akik újra átélhetik a régi időket.

Amerikai zenés film
Főszereplők: John Lennon, George Harrison, Paul McCartney, Ringo Starr
120 perc

5. ***Napgyerekek*** (SOLARWARRIORS)

A Napgyerekek a távoli jövő görkorcsolyás vagányai. Ők lesznek hivatva megvédeni a másik bolygóról érkező titokzatos látogatót, aki bölcsességet hoz a Föld kegyetlen világába. Elhivatottságuk kalandos utazásba keveri őket. Elhagyatott sivatagon, durva népeken keresztül kényszerülnek menekülni, nyomukban a gátlástalan és gonosz Ördögrendőrökkel.

A film szereplői a legifjabb hollywoodi generációból kerültek ki, a látványos technikai csodákat a négyszeres Oscar-díjas Richard Edlund (Csillagok háborúja, Szellemirtók, Frigyláda) vezette gárda alkotta meg, az érzelmes zene a háromszoros Oscar-díjas Maurice Jarre műve. Az ő segítségükkel jut el a néző a NAPGYEREKEK szép, új világába.

Színes, szinkronizált amerikai sci-fi
Főszereplők: Richard Jordan, Jami Gertz, Jason Petric, Lukas Haas, Charles Durning
Rendezte: Alan Johnson
100 perc

Az alábbi MEGRENDELŐLAPON megrendelhetők a Videó Magazinban ismertetett, valamint bármely más HUNGAROVIDEO filmek, 1300 Ft-os áron.

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a HUNGAROVIDEO videokölcsönzéssel kapcsolatos dokumentációját (szerződési és árajánlat, filmek listája)

Megrendelő neve: ....

Címe: .... aláírás

Kérjük beküldeni a következő címre:
HUNGARO,VIDEO Budapest, Dózsa György út 150. 1134

VIDEÓKÖLCSÖNZÉSSEL FOGLALKOZÓ ÁLLAMI ÉS MAGÁNCÉGEK, FIGYELEM! A HUNGAROVIDEO új, rendkívül kedvező szerződési feltételekkel és nem kevésbé kedvező árakkal várja a videókölcsönzéssel foglalkozókat, és azokat, akik biztos befektetést keresve még csak tervezik, hogy evvel a nagy jövő előtt álló iparággal próbálkoznak. Kérje bővebb tájékoztatásunkat az alábbi megrendelőlapon!

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem utánvéttel (1300 Ft + áfa) a következő filmeket:
....

Megrendelő neve: ....

Címe: ....

Kérjük beküldeni a következő címre:
HUNGARO,VIDEO Budapest, Dózsa György út 150. 1134

Keiko Sei,
a Videó Magazin tudósítója
jelenti
Clermont-
Ferrand-ból:

Milliókat érő alkotások

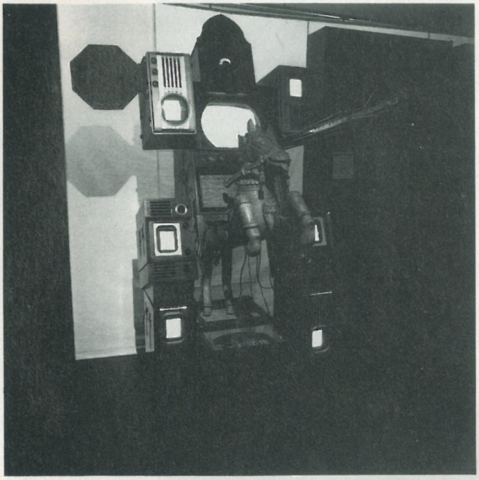
Ha voltak már valaha videófesztiválon, tapasztalhatták, hogy ott az ember elvész a szokatlan képek és ismeretlen emberek tömegében. Az ilyesfajta rendezvények valamiféle exkluzivitás jegyében főként videóművészek, producerek és alapítványi kurátorok számára szerveződnek. Jó, ha kicsit körülszimatolunk, mielőtt akármilyen fesztiválra ellátogatnánk, ugyanis vannak olyanok is, amelyeket kifejezetten hétköznapi érdeklődőknek rendeznek.

Ezek közé tartozik a VIDEO FORMES is, melyet Franciaország szívében, Clermont-Ferrand-ban tartottak meg két hullámban, az év késő tavaszán. Előbb a kiállítási anyag volt látható, majd előadásokat, beszélgetéseket is szerveztek a szakemberek és más látogatók számára. A fesztivál információs központját a város centrumában rendezték be; aki ide beugrott egy kis időre, az megnézhetett néhány alkotást, miközben tájékozódhatott a fesztivál programjainak alakulásáról.

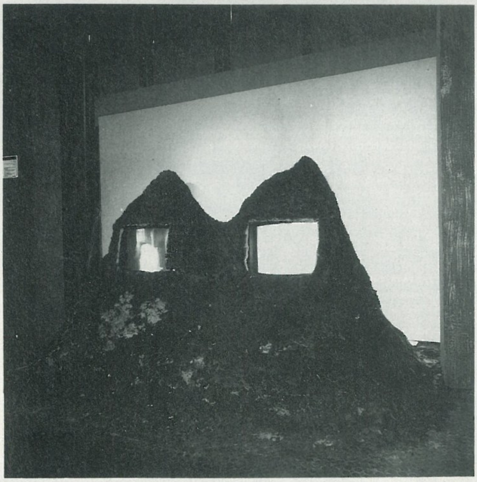
A kiállítás szervezőinek nyitottságára jellemző, hogy a fő téma nem a videóművészet új irányzatainak bemutatása volt, hanem a videó mint szórakoztató eszköz sokarcúsága. Ugyanebben a városban rendszeresen tartanak rövidfilmfesztiválokat is, ennek tapasztalatait használták fel a VIDEO FORMES rendezői is. Az eleinte alig néhány száz érdeklődő nyomán a rövidfilmfesztivált tíz év után már évente 40 ezer ember keresi fel. A videófesztivált idén ötödik alkalommal rendezték meg. Ha az ember nem vágyik órákon át üldögélni egy elsötétített teremben, ahol nehezen értelmezhető képek sokaságát zúdítják rá, érdekes mulatság – s néha hasznos is – végignézni a videóinstallációkat (alkotásokat).

Érdekes módon nemcsak a videóművészek ragaszkodnak a különös kiállítási műfajhoz, hanem a nézők is szívesen veszik az ilyen jellegű alkotásokat, mivel ezekben mindig van valami érdekes ötlet, s a mű koncepciója könnyen áttekinthető.

Clermont-Ferrand-ban idén 14 installációt mutattak be, közötte helyi művészek alkotásait. Más franciaországi videófesztiválokon nem szoktak ennyit kiállítani. Nam Jun Paik 1989-es *Don Quixote* című művét Párizsból kölcsönözték erre az alkalomra. (Az installációk ára a műkereskedelemben egyre magasabbra szökik, s Nam Jun Paik művei ma már milliókat érnek.) Ez az alkotás a videó térhódítását szimbolizálja önmagában is, mert a rajta látható videórobotcsalád ugyanúgy terjeszkedik a világban, mint a videóhálózatok. E sorozat darabjai a világ legkülönbözőbb pontjain találhatók meg a múzeumokban. Egyik leghatásosabb „családtag" Berlinben, az Új Nemzeti Galériában látható, egészen közel az ablakhoz. Mivel a figura oly hatalmas, hogy több kilométeres távolságból is látható, ma már a város látképeihez tartozó köztéri szobornak tekinthető. Egy másik installáció a japán Nakadzsima műve, az *Életem* címet viseli. Egy hagyományos japán sírhant két oldalán elhelyezett monitoron az alkotó életének személyes videódokumentumai láthatók születésétől kezdve. (A helybéli gyerekek gyakran megállították kérdéseikkel, mert azt hitték, én szerepelek a képernyőn.) Ez a mű jól példázza, hogy az egyszerű házi felvételek miként alakíthatók műalkotássá néhány koncepciódús elemmel kiegészítve.

Nam June Paik: „Don Quixote"

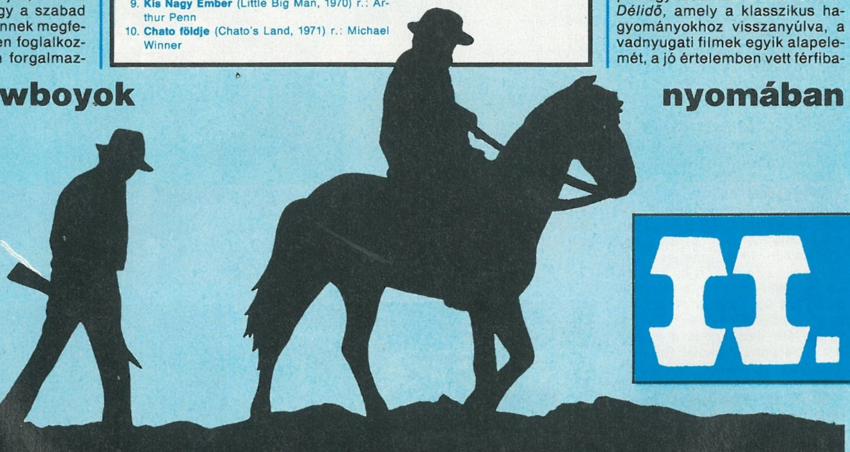
Nakadzsima: „Életem"

*

Nagyjából hasonló atmoszféra érzékelhető az osnabrücki (Nyugat-Németország) európai médiaművészeti fesztiválon is. Ez a 10 éve megrendezésre kerülő eseménysorozat egy hatalmas helyi sörözőben kapott helyet (a kísérleti filmesek is itt rendezik rendes évi összejöveteleiket), s ez alkalmat ad arra, hogy a hétköznapi érdeklődők némi sörrel habosítva a mondandót, elbeszélgessenek az alkotókkal. Az installációkat pedig a helyi templomban mutatják be. Ezt a fesztivált idén szeptember 12-től 16-ig rendezik meg (érdeklődni lehet: Experimental Film Workshop, Box 1861 D–4500, Osnabrück, W. Germany, tel.: 49/541/21658), és a látogatást érdemes összekötni a bonni *Videonale* című rendezvénnyel (jelentkezni lehet: Deutscher Kulturrat, Adeauner Allee 7, 53. Bonn 1. tel.: 49/228/323741 vagy World Wide Video Festival, Den Haag, információ: kijkhnis, Nordeinde 140. 2514 Den Haag. Tel.: 070/644805). Ha valaki a VIDEO FORMES jövő évi kiállításait szeretné megtekinteni, az az alábbi címen érdeklődhet: 1112 Bd. Montchalamet, BP50-63130, Royat, France, tel.: (33) 73 90 6758.

Videócowboyok nyomában

A western II.

Sorozatunk első részében rendhagyó műfajtörténet keretében próbáltunk képet alkotni a western műfajáról – annak körüljárásával, néhány érdekes, illetve jelentős állomásának kiemelésével –, lássuk, milyen gyakorlati példákkal tudjuk alátámasztani az elméletet, vagyis milyen a hazai westernkínálat. Most nem a mozikban, a filmforgalmazás egyébként örvendetesen bővülő csatornáin keresztül fölbukkanó filmekről lesz szó – szomorúan könyvelhetjük el ugyanis, hogy a mozivásznakon utoljára 1988-ban láthattunk westernbemutatót, *A három amigót* (Three Amigos, 1986) –, hanem a videótékák kínálatáról. A videótékákéról, amelyek az utóbbi egy-két esztendőben úgy nőttek ki az aszfaltdzsungel betonrengetegéből, mint a pionírok deszkavárosai egykoron a végeláthatatlan préri porlepte talajából. Mára már elmondhatjuk, hogy kínálati piac alakult ki, amely a jó minőségével, széles választékával és elfogadható áraival méltó ellenfele lett a feketepiacnak. S ebben a választékban örvendetes módon, helyet kapott a western is.

A szaporodó videóforgalmazó cégek álláspontja, érdekes módon megoszlik a western megítélésében. Egyes társaságok úgy vélik, hogy a western egy „lecsengett" műfaj, amely iránt már alig van közönségigény, a videósokat jobban izgatják az olyan fölkapott műfajok, mint a horror, a karate vagy a szabad teret kapott pornó. Ennek megfelelően ők nem is igen foglalkoznak vele, azaz nem forgalmaznak vadnyugati filmeket. Más cégeknél másként ítélik meg a helyzetet, s a kölcsönözhető filmjeik mintegy 1–5 százalékát teszi ki a western.

A Mokép a hazai cégek közül elsőként vágott bele a videóüzletbe. A kínálatában eddig mintegy 25 westernt jelentetett meg. Igaz, ennek majd a felét az NDK-indiánfilmek teszik ki, az ügyeletes főindiánnal, Gojko Mitićtyel a főszerepben. Róla azért illik tudni, hogy volt egy korszak Magyarországon, amikor a tizenéves srácok bálványa volt, s az ő nevével fémjelzett DEFA-indiánok jelentették a vadnyugati romantikát. A Mokép-választék másik részét az olasz, az úgynevezett makaróni vagy spagettiwesternek alkotják. Közülük is kiemelkedik Sergio Corbucci *Djangó*ja (1966), amely amellett, hogy Franco Nero (és Django) személyében egy új sztárt (és egy népszerű sorozathőst) avatott, megtermékenyítő hatással volt az olasz westernekre is. A többiek nagy része már ismert a mozikból – például *Jöttem, láttam, lőttem* (Vado, vedo e sparo, 1968), *Keoma* (1976), *Ezüstnyereg* (Sella d'argento, 1978) –, bár ezek azok a filmek, amelyeket az ember bármikor szívesen megnéz újra és újra. Ezzel ellentétben az amerikai westernek csoportja igencsak foghíjas. Valójában csak néhányat lehet kiemelni, melyek közül a két fontosabbik érdekes módon ugyanazon szemléletet képviseli – nevezetesen John Fordnak, minden idők talán legnagyobb westernrendezőjének az amerikai lovasságról festett heroikus, misztikus képét támadják, rombolják le. Míg a *Kék katona* (Soldier Blue, 1970) a hírhedt Sand Creek-i mészárlást eleveníti fel naturális, olykor sokkoló jelenetekkel, egyértelműen elítélve a kékkabátosok kegyetlenkedését, brutalitását, addig a *Dundee őrnagy* (Major Dundee, 1964) a mexikói határvidék villongásairól fest hiteles képet. Ez utóbbi azonban nem egyszerűen csak egy epikus és tragikus áradás, hanem az amerikai hagyományok és a mai realitások szembesítése is egyben. Nem véletlenül tartják az egyébként indián származású Sam Peckinpah egyik legjobb westernjének. A másik két színvonalas film a *Chikara árnyéka* (The Shadow of Chikara, 1985) és az *Időlovas* (Timerider, 1984). Érdekességük elsősorban abban áll, hogy a western sajátos metamorfózisa, más műfajokkal történő keveredése figyelhető meg bennük: a Chikarában a western és a thriller, míg az Időlovasban a western és a sci-fi határvonalai mosódnak össze, csúsznak egymásba.

Az Intervideo gazdag westernkínálatában a régi slágerek között ott van néhány nagyágyú, mindenekelőtt *A Sierra Madre kincse* (Treasure of the Sierra Madre, 1948), amelyet John Huston rendezett. A Traven-regény nyomán készült – háromszoros Oscar-díjas – film sodró lendületű, drámai erejű alkotás arról, miként befolyásolja és változtatja meg az arany megszerzése és birtoklása utáni vágy az emberi tulajdonságokat, jellemeket. Az ötvenes éveket három nagy film képviseli. A szakma legjobbjai jegyzik őket, s mindhárom a western örökbecsű darabjai közé tartozik. Elsőként talán a *Rio Bravót* (1958) említsük meg, hiszen Howard Hawks mozija a francia filmkritikusok szerint minden idők legjobb westernje. A Rio Bravo tulajdonképpen egy tudatosan fölvállalt anti-*Délidő*, amely a klasszikus hagyományokhoz visszanyúlva, a vadnyugati filmek egyik alapelemét, a jó értelemben vett férfiba- ►

WESTERN TOP 10

(A sorszám nem rangsort, csak sorrendet jelent!)

1. **Hatosfogat** (Stagecoach, 1939) r.: John Ford
2. **Különös eset** (The Ox-Bow Incident, 1943) r.: William A. Wellman
3. **Délidő** (High Noon, 1952) r.: Fred Zinnemann
4. **Rio Bravo** (1958) r.: Howard Hawks
5. **A hét mesterlövész** (The Magnificent Seven, 1960) r.: John Sturges
6. **Aki megölte Liberty Valence-t** (The Man Who Shot Liberty Valence, 1962) r.: John Ford
7. **A Jó, a Rossz és a Csúf** (Il buono, il brutto, il cattivo, 1966, olasz) r.: Sergio Leone
8. **Butch Cassidy és a Sundance kölyök** (Butsch Cassidy and Sundance Kid, 1969) r.: George Roy Hill
9. **Kis Nagy Ember** (Little Big Man, 1970) r.: Arthur Penn
10. **Chato földje** (Chato's Land, 1971) r.: Michael Winner

rátságot, annak lélektanilag rendkívül hitelesen ábrázolt kölcsönkapcsolatait vizsgálja a kisvárosi seriffirodát fenyegető veszély árnyékában.

John Fordnak *Az üldözők*je (The Searchers, 1956) viszont amellett, hogy új oldalról közelíti meg az indiánok fogságába esett fehérek problémáját, leszámol a magányos hősök mítoszával is. Először fordul ugyanis elő, hogy az indiánok kezébe került fehér nem akar az övéihez visszatérni, míg a déli katonából zsoldossá és törvényen kívülivé vált főhős önmagát rekeszti ki mindkét civilizációból. Végül a harmadik, Arthur Pennek *A balkezes pisztolya* (The Left-Handed Gun, 1958), amely Billy, a kölyök legendájának sokadik földolgozása, ezúttal Paul Newmannel a címszerepben, aki kitűnően sejteti a legenda népmesehősének és nyomorúságos, sajnálatra méltó emberi karakterének ellentétét.

Az évtized lezárását, illetve az újnak a kezdetét két igencsak az ember szívéhez nőtt mozi jelzi, *Az Alamo-erőd* (The Alamo, 1960) és *A hét mesterlövész* (The Magnificent Seven, 1960). Igen, az Alamo, amely minden sablonossága, konzervativizmusa és terjengőssége ellenére Duke-nak, a Hercegnek (John Wayne beceneve) az egyik legszenvedélyesebb és legszemélyesebb filmje, s *A hét mesterlövész*t nem kell különösebben bemutatni, hiszen John Sturges filmje aranybetűkkel írta be magát a filmtörténetbe, s generációk sorával szerettette meg a műfajt. A hatvanas évek formai és stílusbeli megújulását az európai, mindenekelőtt az olasz westernek megjelenése hozta. A keresztapjuk Sergio Leone, aki a dollártrilógiájával fölrúgta a western írott és íratlan szabályait, s a fekete humorával, a kihangsúlyozott zenéivel és az erőszak fokozott alkalmazásával egy évtizedre meghatározta a műfaj fejlődési vonalait.

A korszak amerikai westernjei közül kiemelkedik Sam Peckinpah kulcsfilmje, *A vad banda* (The Wild Bunch, 1969), amely az évtized legjobban dicsért és kritizált vadnyugati filmjeként, a megdöbbentő, de ugyanakkor lenyűgöző vizuális stílusával az erőszaknak valamiféle dicshimnusza is lett. Sőt több annál: iskolát teremtő, állandóan utánzásra inspiráló alkotás.

Ebből az időszakból érdemes még megtekinteni a *Billy Jack*nek (1971), a vietnami háborúból hazatért félvér indiánnak a történetét, akiről igazában senki sem tudja, hogy kicsoda, honnan jött és hol lakik. Egy elveszett nemzedék képviselője ő, aki az amerikai ifjúság szemében a hagyományok ellen lázadó fiatalok életérzését testesítette meg. Tom Laughlin posztwesternje a hetvenes évek egyik legnagyobb kasszasikere volt. A másik Michael Winner alkotása, a *Chato földje* (Chato's Land, 1971), amely miközben elindította egy újfajta bosszúálló, az önbíráskodás jogosságát hirdető filmek hullámát – érdekes módon nagyobb vihart kavarva a krimik között, mint a saját műfajában, s mint ilyen előfutára volt a nevezetes *Bosszúvágy*-szériának (Death Wish, 1974) –, az egekig emelte Charles Bronson ázsióját is. A videótékában megtalálhatók a hetvenes évek remekművű darabjai is, így a *Jeremiah Johnson* (1972), a megszállott férfiasság és az amerikai ősmítosz, a természethez való visszafordulás újjáéledése, Robert Redforddal a főszerepben. Azután ott van a *Fényes nyergek* (Blazing Saddles, 1974), amelyben Mel Brooks a maga senkit és semmit sem kímélő nyers, vulgáris komikumával tiszteleg a műfaj előtt, s végül Arthur Pennek *A Missouri fejvadásza* (The Missouri Breaks, 1976), amely a kritikusok szerint a western hattyúdala volt „A mennyország kapuja" előtt.

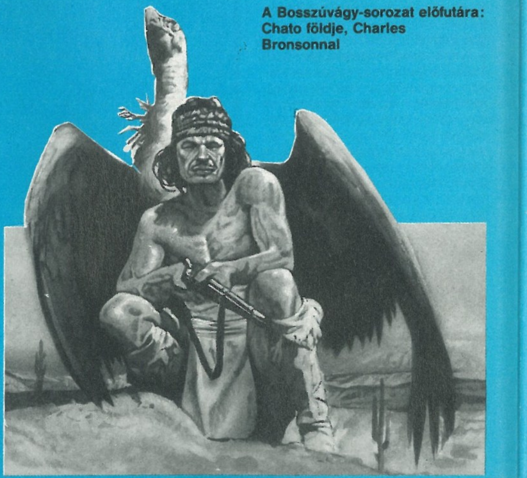
A kis forgalmazók között a Helikon Video azt ígéri, hogy a családi szórakoztatást szem előtt tartva a régi nagy westernek és klasszikus filmek közül válogat majd. Az első csomagjukban mindjárt helyet is kapott az *Add meg magad, John Brown!* (Santa Fe Trail, 1940.) amely elsősorban a reakciós, a történeti hűségre fittyet hányó szemléletével, no meg az Errol Flynn–Olivia de Havilland kettős játékával hívta föl magára a figyelmet. (Lásd Video Magazin, 1990. 3. szám.)

Körképünk végén megállapíthatjuk, hogy a western jelenlegi helyzetét ismerve, elfogadható mértékű a műfaj jelenléte a honi videópiacon. Külön öröm, hogy a nyilvánvaló hiányosságok – például a *Hatosfogat* (Stagecoach, 1939), a *Délidő* (High Noon, 1952) stb. – ellenére a régiségek is helyet kaptak a polcokon, s számos olyan érdekes, sőt értékes mozi is előkerült, amely eddig sohasem volt látható Magyarországon.

Szilágyi G. Gábor

A Sierra Madre kincse – drámai erő, három Oscarral

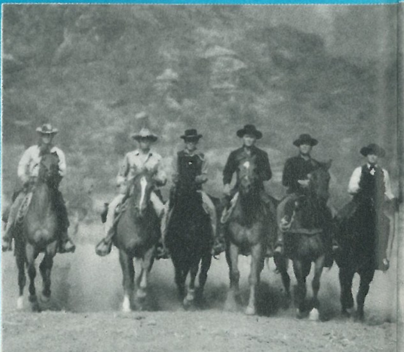

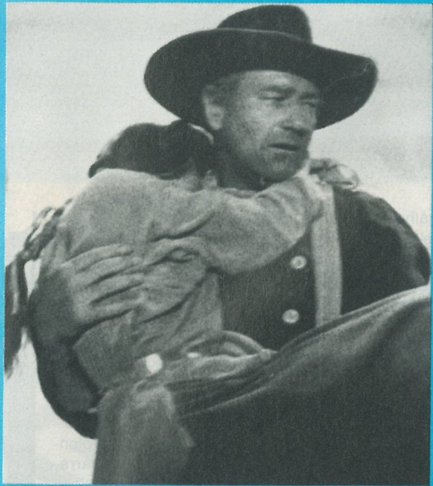

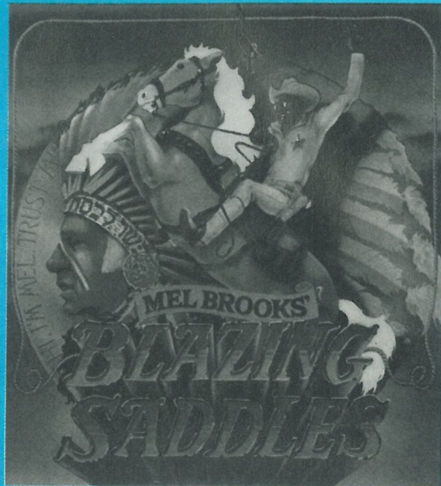
A Bosszúvágy-sorozat előfutára: Chato földje, Charles Bronsonnal

„Minden idők legjobb westernje" a Rio Bravo

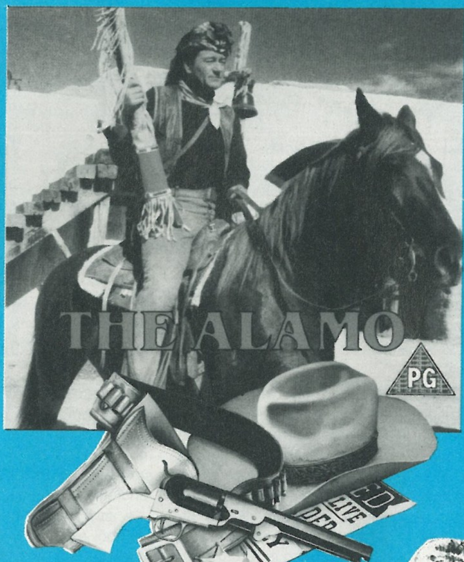

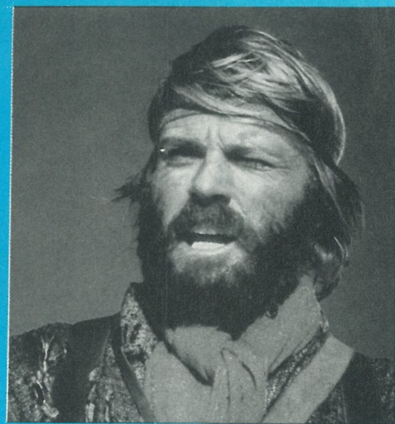

Fényes nyergek – nyers, vulgáris komikummal

Az üldözők 1956-ból: leszámol a magányos hősök mítoszával

Az amerikai ősmítosz újjáéledése 1972-ből: Jeremiah Johnson, Robert Redforddal az élen

John Wayne Az Alamo-erődben

A Missouri fejvadász két sztárral: Marlon Brandóval és Jack Nicholsonnal

Egy újabb filmtörténeti mű, 1960-ból: A hét mesterlövész

Anyja neve: Sony

Végre – mondhatnák sokan, akik valaha is kínlódtak elrontott, rossz fehéregyensúlyú vagy kis jelszíntű videófelvételek helyrepofozásával. A hurrá nemcsak tőlük várható, hanem azoktól a profi gyártóktól is, akiknek igen sokféle, sokszor „hozott" anyagból kell elfogadható színvilággal bíró videóprogramot készíteni. Mert igaz, hogy a legtöbb időalap-korrektor lehetővé teszi a videójel bizonyos paramétereinek korrigálását, de hogy így és ennyire...

A készülék neve: Video Multi Color Corrector. Típusa: XV–C900. Anyja neve: Sony. Nemzetisége: (természetesen) japán. És a többi:

Harminc nyomógomb és hozzá tartozó indikátor, tíz forgatógomb, két botkormány és két íves potméter található az előlapon – repülőnek kevés, autónak sok; a videósnak épp elég, ha megtanul bánni velük. Nemes egyszerűséggel azt mondhatnánk, hogy mindarra, amit a színjellel analóg módon meg lehet csinálni, ez a készülék képes. Két bemenete van, amelyen egyaránt tud fogadni S-VHS, Hi8 és normál (kódolt) PAL-jelet is. Utóbbi a kunszt, mivel azzal kezdődik a dolog, hogy a készülék szétválasztja a világosságjeltől a színjelet – az S-VHS eleve így érkezik. Nyomógombbal lehet váltani a két bemenetet és a hozzájuk tartozó monitorkimeneteket. Nemcsak S-VHS csatlakozó van rajta, hanem a Hi8 fogadására szolgáló Hosiden-csatlakozó is.

A technikában valamelyest jártas olvasó kitalálhatja, hogy a színjelnek lehet változtatni a nagyságát és fázisát, amely a szín telítettségét és színárnyalatát módosítja. Van azonban egy olyan szabályozó, amely felbecsülhetetlen szolgálatokat tehet: a gamma-korrektor, melynek segítségével „lágyítani" vagy „keményíteni" lehet a videófelvételeket anélkül, hogy a legsötétebb és a legvilágosabb árnyalat változna. Különösen filmátírásoknál vehetjük ennek hasznát, mivel tudvalevő, hogy a filmkópiák és a videóátviteli lánc eredő gammája nem egyezik. A fekete- és fehéregyensúly különkülön állítható, így nemcsak a világos színek, hanem a sötétebb árnyalatok színtorzulásai is korrigálhatók. Beállítható a fekete- és fehérvágás szintje, vagyis a legsötétebb és legvilágosabb árnyalat. A sok technikai részlet helyett egyszerűen azt mondhatjuk, hogy bármilyen színvilágot elő lehet állítani a doboz segítségével. Tehát nemcsak „beteg" videójeleket gyógyíthatunk, hanem korrekt jeleket végtelen sokféleképpen torzíthatunk, amivel sajátos effektusokat hozhatunk létre. Egyet nem lehet: a kép részleteit külön-külön színezni – az egy más, bonyolultabb és persze drágább technikát kíván. Lehet viszont a beépített egyszerű ablaktrükkök között válogatni. Az ablakok mozgását nemcsak kézzel, hanem automatikusan is lehet vezérelni. Kívánságra osztott képmezőn nézhetjük, mit művelünk: ilyenkor a képernyő egyik felén az eredeti, a másik felén a módosított videójel jelenik meg.

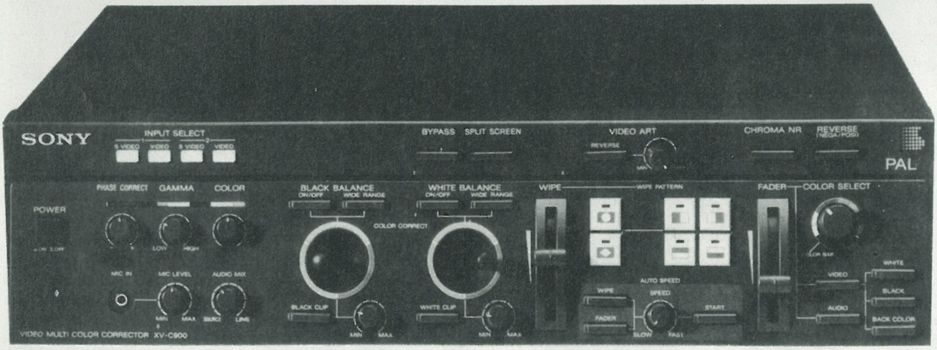
Szinte természetes, hogy a képet negatívba is át lehet fordítani. A színzajcsökkentés már nem megy; mint tudjuk, ez mindig a képélesség rovására megy. Bizonyos esetekben azonban igen nagy részét eltávolítja a zajnak. Egyedi mérlegelés kérdése, hogy használjuk-e vagy nem, ezért egy gombnyomással ki lehet iktatni.

A készülék fehér, fekete és színes hátteret is elő tud állítani pl. feliratok, inzertek elszínezéséhez.

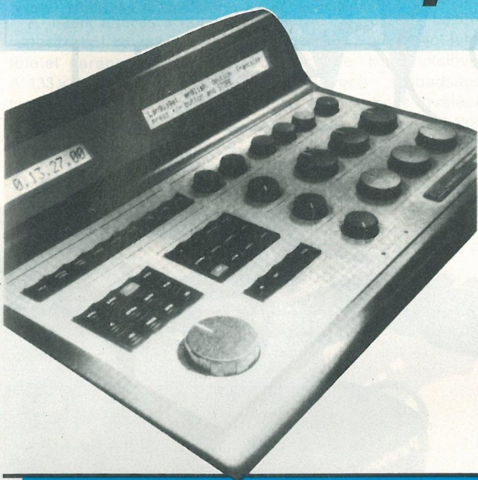
A videójel mellett a hanggal is tud foglalkozni az XV–C900. Egy külső mikrofoncsatlakozón keresztül narrátorszöveget keverhetünk az eredeti hang mellé arra a kazettára, amelyre a színkorrigált anyagot felvesszük. A hangkeverés szintjei ötletesen változtathatók három potenciométer segítségével.

A szolgáltatások sokféleségéből és a Sony ismert jó minőségéből arra lehet következtetni, hogy a készülék áramkörei korrekt, nagy sávszélességű átvitelt tesznek lehetővé, így az XV–900 profi rendszerekben is használható, mert nem rontja a jó minőségű jeleket.

A készülék által felkínált sokféle korrekció és processzió után az ember nemigen sokallja érte azt az 1900 márkát, amibe a gép Németországban kerül.

Processzor professzor

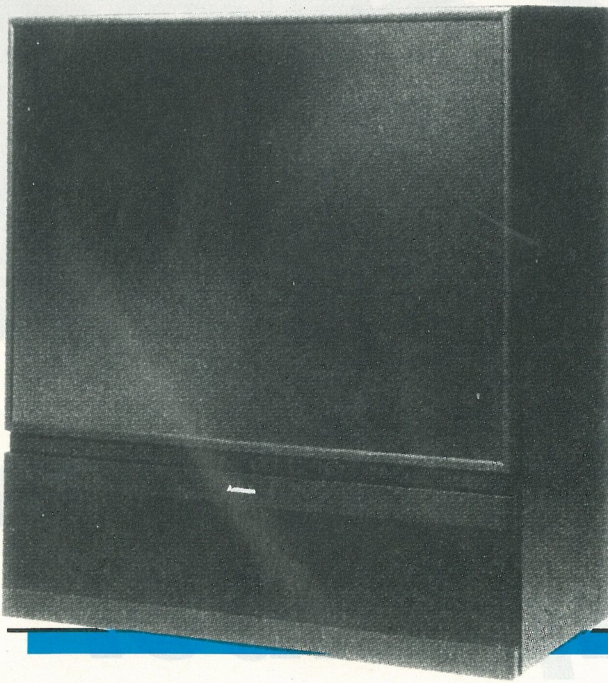

Egyre-másra születnek azok a készülékek, amelyek a videózás során előforduló legkülönfélébb munkálatokat lehetővé tevő áramköröket, készülékeket egy dobozban egyesítik. Mindez leginkább a digitális technika vezérlete és felügyelete alatt történik és általában jó minőséget, sokféle szolgáltatást és a bonyolultabb funkciók automatizálását hozza magával.

Az itt látható HBS 1003 nevű szuperprocesszor vállalkozik editálás-távvezérlésre, videótrükkök előállítására és hangkeverési és trükközési funkciókra is. A kezelőszervek kétfélék: nyomógombok és forgatógombok. Előbbiek a funkcióválasztást, utóbbiak az analóg paraméterek értékeinek beállítását teszik lehetővé.

Ezek a látszólag komplikált rendszerek a legtöbb esetben igen célszerűen használhatók utómunkálati feladatokhoz. További előnyük az, hogy ha különkülön kellene megvennünk az egyes funkciókat megvalósító készülékeket, sokszorosát kellene kifizetnünk annak, amibe egy ilyen egység kerül.

Hihetetlen Mitsubishi

A képen látható nagy fekete valami egy hatalmas tévékészülék, amely persze monitorként is használható. No nem a méretei miatt érdemli meg a figyelmet, hanem azért, mert 700 sornyi vízszintes felbontásával magasan kiemelkedik a hagyományos rendszerű tévék közül. Neve VS–7001R, képátlója 70 coll (kb. 175 cm). A gyártó szerint ez a legnagyobb ilyen készülék. Az elegáns, sarkos képernyőt a készülék rendszere biztosítja: nem képcsővel, hanem vetítéssel működik – ennek ellenére igen nagy a fényereje. A képernyő 120 fokos (60+60) vízszintes szögben is nézhető még, mivel nem lép fel a görbület okozta optikai torzítás. A képernyő ugyanis teljesen sík.

A gép el van látva S-VHS csatlakozókkal, hiszen alapvetően az S-VHS kiszolgálására született. Van benne egy sztereó tuner. A hangerősítő is benne van a gépben, de a mély hangok jobb sugárzása céljából külön hangszóródoboz csatlakoztatható hozzá. A grafikus kiegyenlítő beállítása nyomon követhető a képernyőn. Az ára 6400 dollár. Pontosabban: 6399.

TESZT

A mérések a Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet laboratóriumábam készültek. A tesztet összeállította és az értékeléseket készítette Géczy Géza.

A z NV–M10 több jellemzője szinte szétfeszíti a nálunk eddig megismert kamkorderek adta kereteket: a normál VHS felvevő-lejátszók között is igen előkelő helyet foglal el szolgáltatásaival. Az NV-MC 20E az árával hívja fel magára a figyelmet, míg az VV–MC 30E és a VHS-C rendszerben dolgozó készülékek között széles körű szolgáltatása mellett FM hifi-sztereó hangjával igyekszik áttörni azokat a korlátokat, melyeket az állófejjel dolgozó felvevőkre elmondtunk.

Kezdjük tehát körképünket a kakukktojással. Az NV-M10 alapvetően abban tér el az eddig látott kamkorderektől, hogy nem a kisméretű VHS-C kazettával dolgozik, hanem a hagyományos méretűvel. Ez rögtön három nem elhanyagolható előnnyel jár, a kazettát minden átalakító nélkül le lehet játszani a normál videón – ha gondos munkát végeztünk, akár így archiválni is lehet –, a felvé-

A Panasonic a legszebben csengő nevek közé tartozik határainkon innen és túl. Amióta a hazai videózás elkezdődött, valamelyik Panasonic típus jelen volt az üzletekben, igaz, inkább az egyszerűbbek közül valók. Most megtört a jég: három – nem is akármilyen – kamkorder érkezett a messzi távolból.

Háromkirályok Japánból

teli idő 240 percre nőtt a 30 (esetleg 60) perccel szemben, a nyersanyagköltség pedig összehasonlíthatatlanul kisebb. (Egy 240 perces VHS kazetta ára megegyezik egy 30 perces VHS-C-ével.)

A másik eltérés a normál rendszerből következő, tiszteletet parancsoló méretek. A 133 × 228 × 425 mm-es befoglaló körvonal bizony súlyos kézi kamerát sejtet, az akkuval együtt mért 3,6 kg pedig végképpen kizárja a fél kézzel történő művészkedést, ezért a felvevő felkerül a vállra, aminek megvannak a maga előnyei. A nagyobb tömegből és a jobb feltámasztásból következően a zoomos felvételeknél a kép kevésbé remeg be, kezünk szabadabb, így igen jól lehet dolgozni e konstrukcióval. Ez nagyobb szabadságot adott az akkutípus kiválasztásában is. Az NV-M10 akku kapacitása 2300 milliamperóra, ami nyugodt, nem túl sok zoomolást alkalmazó felvételnél egyórányi szabadságot nyújt.

A harmadik sajátosság az FM sztereó hang, ráadásul a mikrofonok karakterisztikája annak megfelelően állítható, hogy milyen üzemben dolgozunk, így létezik zoom, tele és wide (széles) állás. Mindezt persze nem ingyen adják. E készüléknek nemcsak méretei, de az ára is tekintélyes. Sem a kinti 3300 DM, sem az itthoni ár bizony nem kevés, különösen akkor nem, ha tudjuk, hogy ennyiért lassan S-VHS-C kamkorder is kapható, a műszaki jellemzők és a rövid együttlét azonban sok mindenre választ ad.

Az objektív 1:1,2-es, a gyújtótávolság 8,5–68 mm között változtatható, és a 8-szoros zoom mellett van makro állás is. Ellenfénykapcsolót nem alkalmaztak, ha azonban a blendeautomatika erős kontrasztviszonyok miatt nem képes jól dolgozni, akkor az objektív alatt található „Iris" szabályzón való állítással folyamatosan változtatható az automatika munkapontja, így finomabb beállítások biztosíthatók. A fehéregyensúly-állításnál egy automatikus és két fix érték állítható be, míg a zársebességnél a normál időn kívül 1/500 és 1/1000 idő áll rendelkezésre. A fókusz kézi állításán kívül természetesen lehetőség van automatikus beállításra. Ez utóbbi esetben a képmezőben három különböző, kiválasztható méretű téglalapocska jelenik meg, és ezekre a témákra hangol rá az automatika. Igen megbízhatóan lehetett kiválasztani a fák lombján át látszó tárgyakat, és jó szolgálatot tett nyüzsgés közben egy arc kiválasztásához. Gondok akkor adódtak, ha mindezt kevesebb fénynél akartuk produkáltatni. A gyártó 10 luxban határozta meg az érzékenységet, az NV-M10 csaknem teljesítette ezt.

A szolgáltatások körében meg kell említeni az úsztatási lehetőséget is, vagyis felvételindításnál a feketéből ►

► történő képkiemelést vagy lassú halványítással a téma befejezését, és az indexjelekkel történő ellátást a gyors téma-visszakereséshez. Felvétel során persze – mint minden igényesebb készüléknél – mód van az utolsó két másodperc visszajátszására. A felvételi tudományok közé tartozik még az önidőzítő felvétel, az egyik esetben 20 másodpercig, a másik esetben a szalag végéig dolgozik a kamera, bekapcsolás után 10 mp-et hagyva, hogy képbe „beléphessünk". Van mód intervallumfelvételre is, ilyenkor 1 percenként 1 mp felvétel készül, amit 10 órán át képes ismételni.

A felvételek év, hónap, nap óra és perc pontossággal dátumozhatók. Az ellenőrző displayen – mely igen jól állítható a szemmagassághoz – a beállított értékek olvashatók, és informálódhatunk a különböző beállításokról és az akku helyzetéről.

A képpel szinkronban FM (frekvenciamodulációs) eljárással rögzített sztereó hangot különböző iránykarakterisztikákkal lehet felvenni aszerint, hogy milyen témát dolgozunk fel. A „wide" állásban érezhető a legszélesebb sztereóhatás, ami különösen jól illik a nagy látószögű felvételekhez. A „tele" állásba állított kapcsolónál a távolabb lévő hangforrásokat lehet közelebb hozni, és a közvetlen környezeti zajokat csökkenteni, míg a „zoom" állásban a mikrofon iránykarakterisztikája bizonyos határok között követi az objektív gyújtótávolságát. A környezeti zajok a „legsztereóbb" „wide" helyzetben voltak a legerősebbek, legtompábbnak, legösszemosottabbnak „tele" állásban éreztük a hangot. Az FM hang rögzítése négy helikális pályán mozgó forgófejjel történik, míg a hagyományos hangsávon egy monó hang is rögzítésre kerül, amely utóhangosítható.

A magnórész sajátossága, hogy felvételi üzemmódja is van, így önálló felvevő-lejátszóként is használható. Képkeresése, állóképe jó, önálló mikrofonbemenettel és fejhallgató-kimenettel rendelkezik. Gyors előrecsévélése nem mondható éppen a legfürgébbnek, a 180-as kazettával nyolc perc alatt végez.

Érdekesség, hogy az NV-M10-es kis forgófejjel dolgozik, ami négy videófej és négy hangfej alkalmazását teszi szükségessé. Van azonban még egy fej, amit repülő törlőfejnek nevezünk, s ez szinkronban az új felvétellel együtt törölve lehetővé teszi az inzertfelvételek készítését. Ennek következtében az egyes snittek (a beillesztett részek) nagyon jól illeszkednek egymás mellé.

Az M10 képe – Super VHS nélkül is – tartani tudja a szintet. A videóátvitel vizsgálata során 2,2 MHz-et tapasztaltunk, a sorbontás ábrafelvételéből is kb. 250 sort értékeltünk ki, ami már valamit sejtet, a gyakorlati felvételi próbák azonban mégis meglepő eredményeket mutattak. A részletek jól kivehetők és élesek voltak, a fák ágai szinte éltek, a színhűséget igen jónak éreztük, fejváltásból következő hibákat nem tapasztaltunk, a függőleges vonalak sem törtek meg.

Örök rögeszménk, a fenyőfa ágainak felvétele során sem csalódtunk, a tűlevelek szépen rajzolódtak ki. Mint arra már utaltunk, az autofókusz is jól megállta helyét, zavarok csak az esti felvételeknél jelentkeztek, amikor a mostohább fényviszonyok mellett kézzel kellett segíteni az élesre álláshoz. A késő esti órában, a Szilágyi Erzsébet fasorban, a villamosok így is sárgák maradtak, és az autók színét sem lehetett eltéveszteni. Csak a féklámpák váltak piros színpamaccsá, és a közel jövő autók tompított fénye húzott függőleges smearsávokat. A hang „élt", jöt-

tek-mentek, elzúgtak a tv két oldalán.

Összegezve: a Panasonic NV-M10 nemcsak méreteivel, de kép- és hangminőségével, számos szolgáltatásával kiemelkedik az eddig látott kamkorderek sorából.

Az NV-MC20E, az előbbiekben leírt sok elismerés után, csak látszólag van nehéz helyzetben, ugyanis árával, szolgáltatásaival az elérhetőbb, reális közelségbe kerülő VHS-C rendszerben dolgozó videófelvevő készüléket jelenti. Objektívje 1:1,2-es, a képfelvevő (CCD) ugyanúgy 320 000 pixellel dolgozik, mint nagyobb testvére, zoomja hatszoros, 9–54 mm-es gyújtótávolsággal, és természetesen makro állás is van. A zársebesség 1/500 és 1/1000 időre állítható, mely gyakorlatban megfelelő.

E készüléken is megtalálható a „fade" (úsztatás) gomb, ami felvételkezdetnél vagy -befejezésnél esetenként a jó komponálást segíti. A felvételbe ugyanúgy beírható a dátum és az idő, mint ahogyan azt az előbb láttuk. Az automatikus fókuszkeresés kiiktatható normális állásra, és a fehéregyensúlynak az automatikus álláson kívül van egy mesterséges világításra és külső (természetes) fényre beállított helyzete is. Ezzel egyébként célszerű a fényviszonyoknak megfelelően dolgozni. Az elektronikus keresőnek a kontrasztosságát, élességét nagyon jónak találtuk, állíthatósága megkönnyítette a felvételt. A hang ellenőrzésére fejhallgató csatlakoztatható az MCMCZ0E-hez, míg a mikrofon érzékenysége változtatható „Normal" vagy „High" (nagyobb érzékenységű) állásba. A kísérőhang csak az állófejes sávra rögzíthető. Az NV-MC20E egyébként egysebességes, speciális szolgáltatásokkal nem hivalkodó, de korrekt teljesítményű készülék. A készülék jobb oldalán található a video- és audio-kimenet (két RCA csatlakozó), melyhez RF konverter is illeszthető, bár ez nem tartozéka a készüléknek. Hiányoltuk azonban, hogy külső mikrofon csatlakoztatására nincs mód. Csendes környezetben történő felvételeknél pedig nem ártana, mert a motor halk zaja rákerült a szalagra.

A magnórész a lejátszáson kívül lehetőséget ad gyors képkeresésre és állóképre is, bár ez utóbbitól nem voltunk elragadtatva a tapasztalt zavarcsíkok miatt. A készülék hátoldalán az ▶

TESZTEREDMÉNYEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

Típus	NV-M10	NV-MC20E	NV-MC30E
Rendszer	VHS	VHS-C	VHS-C
KAMERARÉSZ			
CCD elemek száma	320 000 pixel	320 000 pixel	320 000 pixel
Objektív	1:1,2	1:1,2	1:1,2
Gyujtótávolság	8,5–68 mm	9–54 mm	9–54 mm
Zoom kivitel	8-szoros	6-szoros	6-szoros
Makroállás	van	van	van
Ellenfénykapcsoló	nincs	nincs	nincs
Blendeszabályozás	van	nincs	van
Fehéregyensúly	automatikus és 2 fix állás	automatikus és 2 fix állás	automatikus és 2 fix állás
Úsztatás (Fade)	van	van	van
Autófókusz	van	van	van
Zársebesség-állítás	1/500 1/1000 (mp)	1/500 1/1000 (mp)	1/500 1/1000 (mp)
Felvétel-visszanézés	van (2 mp)	van (3 mp)	van (3 mp)
Felvételkeresés	van	van	van
Insertsnitt	van	nincs	van
Intervallumfelvétel	van	van	van
MAGNÓRÉSZ			
Max. felvételi idő	240 perc	30 perc	30/60 perc
Gyorskeresés	van	van	van
Állókép	van	van	van
Képenkénti léptetés	nincs	nincs	nincs
Lassítás	nincs	nincs	nincs
AV bemenet	nincs	nincs	nincs
Mikrofonbemenet	van	nincs	van
Audio bemenet	van	nincs	nincs
Fejhallgató kimenet	van	van	van
Méretek	133 × 228 × 425 mm	124 × 140 × 328 mm	125 × 159 × 283 mm
Tömeg (akkuval)	3,61 kg	1,56 kg	1,64 kg
MÉRÉSI EREDMÉNYEK			
Sorbontás (sor)	250	245	245/225
Jel/zaj viszony (kép) (dB) (súlyozatlan)	41	40	41/39/SP/LP
Hangrész frekvenciaátvitel (Hz)			
Állófejes sávon	140 Hz–10 kHz	45 Hz–9 kHz	SP: 60 Hz–10 kHz
FM rögzítés esetén (jobb/bal)	20 Hz–20 kHz	–	20 Hz–20 kHz
Jel/zaj viszony (hang) (dB)			
Állófejes sávon	48	41	42
FM sávon (jobb/bal)	55/57	–	54/56
Akusztikus zaj (dB0			
Normál	48	41	41
Zoom	46	40	40
Nyávogás			
Állófejes sávon	0,5	0,4	0,4
FM sávon	0,01	–	0,009
Video kimeneti szint ($V_{csúcs-csúcs}$)	1,06	0,9	1,0
Video kimeneti impedancia (ohm)	75	72	73
Minimális megvilágítás (lux)	12	14	14

üzemi kapcsoló és a kazettakidobó gomb mellett vannak a számláló, nullázó és a keverő display gombjai. Kis luxusként memoryfunkció is van, hogy a felvétel egy tetszőleges nullázott részéhez könnyen vissza lehessen találni. Igen hasznos, hogy itt is mód van a felvétel pillanat-állj állásából az utolsó három másodperc visszanézésére a keresőben. Az álló fejes, egy hangsávos rögzítés ellenére, a kísérőhang átviteli sávját jónak éreztük. A monoszkópábra vizsgálata során a kontrasztátfogás, a fehérből feketébe menő lépcsők jól megkülönböztethetőek és egyenletesek voltak, a 240-245 körüli sorbontást biztosan érzékeltük, miközben gyengébb megvilágítás mellett 10 lux körüli fényerőnél sem éreztünk zavaró zajt, itt egyébként kissé sárgába hajlott a felvétel.

A bontással kapcsolatos elvárásainkra a felvételi próbák során is kedvező választ kaptunk, biztosan és szépen rajzolta a kert fáit, és igen jó színhűséggel adta vissza az autók színeit. Szobai felvételeknél kicsit felértékelte a fényviszonyokat, mintha rásegítettünk volna néhány lámpával a belső felvételekre. Az esti felvételek során is kedvező volt az összbenyomás, bár néha kézi fókusszal rá kellett segíteni az élességállításra.

Az NV-MC20 tapasztalataink alapján nem túl érzékeny a smeareffektusra, a távolabbi autók fényszóróit kis fényudvarral veszi körbe, és addig birkózik a feladattal, míg a fényszórók a közelébe nem érnek. Ugyanígy diszkréten tartja magát, ha belső felvételeknél a lámpa felé irányítjuk, egy lágy fénysávot produkálva.

A készülékhez mellékelt töltő két akkumulátor feltöltésére is alkalmas. Bár a kezelési útmutató teljesen feltöltött akku esetén egyórás használati időt ígér, valójában ez közel sem tud teljesülni, mivel a zoomolások, a képkeresések (visszaléptetések) az átlagnál több energiát fogyasztanak. Inkább 30 perces üzemidőre számíthatunk a feltöltés után.

A kamkorder súlya egyébként akkuval is csak alig több mint másfél kiló, kezelőgombjai kézre esnek, ergonómiai kialakítása kedvező. Az NSZK-ban 2000 márkába kerül, ami áruházi forgalomban ennél kevesebb is lehet, tehát az elérhető kategóriába tartozik.

A harmadik típus az NV-MC30E, melyet csak látszólag lehet egy elegáns mozdulattal úgy elintézni, hogy ez az MC20E-nek bővített szolgáltatásokkal kiegészített változata. Valójában sokkal többről van szó! Ha a szolgáltatásokat hasonlítanunk kellene, akkor inkább azokat az NV-M10-eshez viszonyíthatnánk, azzal a kiegészítéssel, hogy itt nem normál, hanem VHS-C kazettára dolgozunk. Az NV-MC30E forgódobjába ugyanis ugyanúgy 9 fejet építettek be, mint ahogyan azt az NV-M10-nél írtuk, melyek közül négy egymáshoz képest 90°-

ra elhelyezett fej a videójeleket rögzíti, további négy fej a hifi-sztereó hangot FM eljárással viszi fel a szalagra, és a maradék egy: a repülő törlőfej, mely a tökéletes inzert snitteket teszi lehetővé. Emellett természetesen ugyanúgy megvan az állófejes monó hangsáv a szalag szélén, mely a későbbiek során utóhangosítható.

Az objektív gyújtótávolsága némileg szerényebb, 9–54 mm-es, ami hatszoros zoomolást tesz lehetővé, és természetesen van makro tartomány. A zársebesség itt is növelhető 1/500 és 1/1000 másodpercre, míg a fehéregyensúlynak az automatikus álláson kívül van belső (műfény) és külső (napfény) állása. Ellenfénykapcsoló helyett itt is „Iris" állítási lehetőség van, ami most felkerült a készülék jobb oldalára. Kezelése felvétel közben is kényelmes. A fókuszszabályozás kézi és automatikus lehet, az utóbbi esetben ugyanúgy három különböző nagyságú területen belül történő élesre állítással, mint az NV-M10-nél. A szolgáltatások körébe tartozik az úsztatás (Fade) és a dátumbeírási lehetőség. Az önidőzítő az NV-MC30E-nél is 20 másodpercig vagy a kazetta végéig készít felvételt, míg az intervallum üzemben 5 másodperces időközökben egy másodpercnyi műsor kerül a kazettára. A szalagra rögzíthető indexjelek a megfelelő részletek megtalálásakor és az új felvétel indítása előtt, az utolsó 3 mp-ben, itt is visszajátszható.

Ami talán hiányzik ebből a széles körből, az a beblendézett képek lehetősége, amikor egy memória megjegyez egy feliratot vagy grafikát és azt bármikor a kívánt részre mixelhetjük, esetleg egyéb feliratozási lehetőségünk van. Igaz, ez utóbbi közvetve megvan, mivel a Panasonic ajánl egy karaktergenerátort, melyet a kamkordereihez lehet csatlakoztatni.

A normál sebességen (SP) kívül, mód van felezett sebességű (LP) üzemre, amikor 60 percnyi anyagot tudunk rögzíteni. A lejátszórész a lejátszáson előre és visszacsévélésen kívül természetesen gyors képkeresést is tud, kb. háromszoros sebességgel. Az állókép olyan minőségű, hogy legjobb, ha elfelejtkezünk róla.

A beépített sztereó mikrofon széles spektrumban vesz fel, érzékenysége növelhető a „normál" állásból „high"-ba történő átkapcsolással.

Sokat tud az NV-MC30E. Képminőségére az előbb elmondottak igazak normál üzemben, vagyis jónak tartjuk bontását, színhűségét, a tapasztalt jel/zaj viszonyt. Itt is jól működött az autofókusz. Jól ki lehetett használni a fókuszmező-szűkítési lehetőséget. Némi gyakorlatot kívánt a témaváltásoknál megfelelő fényviszonyokhoz történő alkalmazkodáshoz a megfelelő fehéregyensúly állítása. A szürkületben és este történő felvételeknél bal kezünknek célszerű volt készenlétben lennie a fókusz helyesbítéséhez, de ezt nem tartottuk a kamera gyengéjének. Jónak találtuk az MC–30 hangját is, széles spektrumával, hanghatásaival, utóhangosítási lehetőségével sokat „hozott" a VHS-C korlátaiból.

Visszafogottabban szólunk az LP üzemről, itt a bontás értelemszerűen visszaesett 220-225 sorra az előbbi 240-245-ös értékről, és a finomabb részeknél, összetettebb rajzolatoknál moarézavarokat észleltünk. A smearhatást itt is csak akkor éreztük zavarónak, ha a fényszórók nagyon belelőttek az optikába, vagy erős lámpa fénye vált ki a sötét környezetből.

A bemutatott három készülék – különbözőségükből következően – kevésbé adja az összehasonlítás lehetőségét, különböző felhasználásokat, igényeket vagy inkább lehetőséget feltételez, de úgy gondoljuk, hogy a szolgáltatások és elképzelések összhangba hozásával mind korrekt partnerül szolgálnak.

Hogyan tartsuk karban?

A képmagnó ellenségei

A modern videómagnók egyre bonyolultabb technológiával készülő, egyre összetettebb készülékek, melyek mechanikája ötvözi a tömeggyártást és a precíziós kivitelt, és elektronikája műszakilag mind magasabb értéket képvisel. Gondosan használva, megfelelően karbantartva, a nagy bonyolultság ellenére, általában igen megbízhatóak maradnak a készülékek.

Van néhány alapszabály, melyre a gondosan megfogalmazott használati útmutatók is felhívják a figyelmet. Ezek között az első, hogy ha a videómagnót hideg helyről fűtött szobába visszük, fennáll a páralecsapódás veszélye. A videófejen lecsapódott nedvesség azt eredményezheti, hogy a szalag hozzátapad a fejdobhoz. Ezért szállítás után legalább egy óra időt hagyjunk, hogy az alkatrészek hozzászokjanak az új környezeti hőmérséklethez.

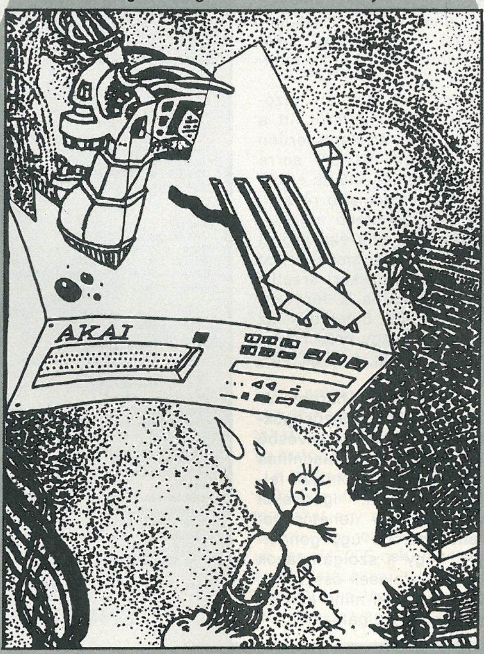
Legalább ennyire kritikus a készülék elhelyezésekor a megfelelő szellőzés. A videómagnónak sík, szilárd felületen kell elhelyezkednie, mert ha besüppednek a készülék lábai, elzáródhatnak az alsó szellőzőnyílások. Úgyszintén a felső szellőzőket se fedjük le kazettával vagy odavetett műsorfüzettel.

Amennyire fontos a gondos elhelyezés a jó szellőzés biztosításához, legalább akkora körültekintést igényel, hogy a videó ne legyen erős mágneses mezők közelében. Ilyenek a hangdobozok, de veszélyforrást jelenthet a televízió is, ha készülékünket közvetlenül rá vagy alá helyezzük. Az előbbi esetben a mágneses mező nemcsak a videókazetta számára méreg, hanem a videófejet is felmágnesezheti és ezzel kárt okoz, az utóbbi esetben pedig a tv bekapcsolásakor a demagnetizáló tekercs erős áram- és mágneses mezői kárt okozhatnak az elektronikában.

Külön figyelmet érdemel a videófejdob, a képmagnó lelke. Ez az alkatrész végzi a szalag képjeleinek felvételét és lejátszását. Ahhoz, hogy a videójelek magas frekvenciáit képes legyen felvenni, a körülbelül 2 mm² nagyságú és csak 0,2 mm vastag videófej különlegesen nagy sebességgel kell hogy forogjon. Emiatt a videófej és a szalag anyaga is erős igénybevételnek van kitéve. Éppen ezért – bár erre a készülék dobozán külön felirat hívja fel a figyelmet – senki ne vegye le a készülék burkolatát és ne kísérletezzen házilag a fej tisztításával. Egy gondatlan mozdulat és a fej elpattanhat, s a kár öt számjegyű lesz! A gondos kezelésnek a jó elhelyezéssel, a portól és nedvességtől óvással és persze a külső felületek tisztán tartásával be kell fejeződnie.

A videómagnó legnagyobb ellensége a nedvesség és a por. A kazettán és a készüléken lévő por normál üzemben is bepiszkolja a fejet. Ez csökkenti a visszaadott kép minőségét, ami zavaró csíkozásokban, szinkronhibákban, átvitelromlásban jelentkezik, és nő a fej kopásának a veszélye. Nem tagadjuk, nem vagyunk a tisztítókazetták hívei, különösen nem azoknak, melyek szárazon, a fej csiszolásával akarnak eredményt elérni, ám azt mégsem merjük kimondani, hogy ennek használata tiltott.

A kazetták minősége nagymértékben befolyásolja magnónk élettartamát. Különösen az olcsó, silány műanyag házban elhelyezett, durva felületű anyagból készült termékek koptatják a fejet, de legalább ilyen veszélyes a rosszul felvitt emulzió. Ha ilyen kazettára akadunk, nem szabad kísérletezni, azonnal ki kell dobni. És még egy idevágó fontos intelem. Mi ugyan még nem találkoztunk vele, de hallottunk a szalagragasztókról. Ne használják! Egy leváló szalagdarab, egy kiálló él sokkal végzetesebb hibát okozhat, mint az elveszett nyersanyag.

A gyakori ide-oda tekercselés az olcsóbb kazettáknál bizonytalan vezetést eredményez, szabálytalan lesz a feltekercselt szalag elhelyezkedése, és előbb-utóbb hullámossá válik a széle. Az ilyen műsorokat – ha még lehet – inkább másoljuk át egy jó minőségű kazettára.

A videómagnók egy bizonyos idő (néhány perc) eltelte után önmaguktól leállnak, ha a szalag különösen erős behatásnak van kitéve. Ilyen például az állókép vagy a gyorskeresés. Ez önvédelem. Gondoljuk csak meg, az előbbi esetben a szalagnak ugyanazon része előtt halad el állandóan a forgófej, míg az utóbbinál a befűzött szalagot a normál sebesség többszörösével járatjuk a fejdob előtt. Aki a kopás mértékét csökkenteni akarja, bánjon takarékosan az ilyen funkciókkal. Ha gondos kimutatásunk van a felvételekről, elkerülhetők az ilyen felesleges műveletek.

És végül egy jó tanács! A képmagnó az a készülék, melynek használati útmutatóját figyelmesen kell elolvasni. Csak az tud később megkülönböztetni egy valóságos hibát egy nem megfelelő készülékbeállításból adódó jelenségtől, aki ismeri gépét és azokat a gombokat, melyekkel a képremegés, a tracking, az állókép beállítható. Nem elég, ha egy jó barát vagy a szomszéd beállítja a csatornát és megmutatja, hogy kell indítani és megállítani a magnót! Annak minden funkcióját, csatlakozóit meg kell ismerni, s ha ez sem segít a gondokon, akkor feltétlenül szakemberhez kell fordulnunk.

QU4RTET®
Broadcast Line
H-1135 Budapest, Dévényi u. 4.
Tel.: 1208809, 1408794 Fax: 1208809

Amikor Magyarországra először eljutottak a műholdas programok mindenki arról beszélt, hogy milyen fantasztikus minőségű műsorokat láthatunk. Csodálattal néztük (nézzük), milyen trükköket, színeket, formákat tudnak tőlünk nyugatra készíteni. Természetesen minden művészetnek, így a film- és a videóalkotásoknak is az alapja a kreativitás, az egyéni szubjektum. Ám a videótechnikának van egy igen fontos „kelléke", egy olyan berendezés, amivel álmainkat, elgondolásainkat valóra tudjuk váltani. Mint lassan mindennek a világon, az alap a számítógép. A számítógép, amit a videótechnikában többféle találó módon neveztek el.

Leggyakrabban a festődoboz (paint box) elnevezéssel találkozunk. Ez az a berendezés, mellyel egy új ága nyílt meg a videózásnak, hisz segítségével lehetőség nyílik sosem látott képek elkészítésére (festésére).

A paint box elnevezésről a „szakmának" természetesen a QUANTEL cég neve jut eszébe, hiszen tőlük ered az elnevezés és az első ilyen berendezés elkészítése.

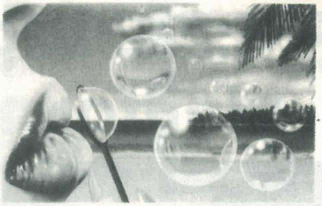
De mint ahogy például az autóiparban sem lehet egyértelműen megállapítani, melyik gyár, melyik autótípus a legjobb, így ezeknél a berendezéseknél is több cég gyárt hasonló kategóriájú, összefoglaló néven grafikai képességekkel rendelkező számítógépet.

A következő két oldalon a DYNATECH korszerű COLOGRAPHICS SYSTEMS vállalatának a berendezését mutatjuk be.

ARTSTAR 3 D Plus

3D

Paint

2D Animation

Paint and Animation System (festő, animáló szisztéma).

Az Artstar 3 D Plus egy totális rendszer a videografika használatához, mely segít, hogy a legjobb minőségű tv-reklámokat, -grafikákat gyorsan, gazdaságosan el lehessen végezni.

A kiváló tervezés lehetővé tett egy bonyolult, sokoldalú rendszert, mely egyesíti a 3 D-t, a festést, a „real time animation"-t. A végeredmény egy olyan rendszer, ami páratlan minőségű, gyorsaságú és nagyon sokoldalú.

A magas szintű kivitelezést és a gyorsaságot a Motorola 68020 és a 48 MHz-es bit-slice processzornak köszönheti.

A rendszer a következőkből áll:

- Artstar 3 D Plus software
- Dynatech 420-as computer
- 19''-os színes monitor
- 9''-os monochrome monitor
- klaviatúra
- tábla és ceruza

Néhány jellemző:

- 32 bites festőrendszer, ami egyszerre 367 000 színt tud megjeleníteni az összesen 17,7 millió féle színskálából.
- Különleges képessége révén külön-külön mozgatni tudja a 8 bites és a 32 bites síkokat.
- 3 D-s modellezés
- kétsíkú animáció
- rotoscoping
- színcirkuláció
- festés, árnyékolás stb.

Természetesen nagyon sokat lehetne írni még a berendezésről, de most nézzük a másik gépet, a DP 4:2:2-t.

QUARTET INFO

QUARTET® INFO

DP 4:2:2 Digital plattform

A készülék hasonló az előzőhöz azzal a kiegészítéssel, hogy az analóg és digitális rendszerben is jól használható.

A Brush-processzor lehetővé teszi a gyors ecsetvonásokat, vág, pasztáz, vektor alapú formákat, és képtípusokat, háttereket készít.

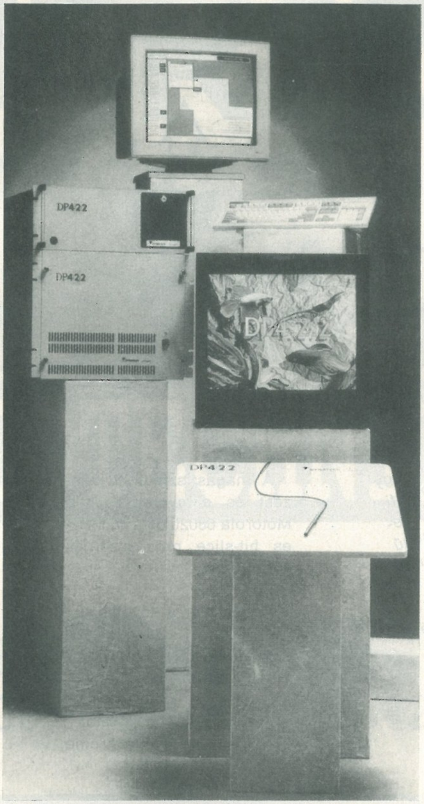
A DP 4:2:2 egy 80386-os AT típusú számítógépre épül egy nagy felbontású monitorral és keyboarddal kiegészítve. Ez a berendezés is képes a 3 D-s modellezésére a komplett 2 D-s % D-st animációnak.

A gyártó cég a berendezést komplett grafikai iroda centrumának nevezi. Egy interface segítségével elérhetünk vele A/Broll vágós és képkeverési hatásokat is.

A rendszer kompatíbilis a legtöbb standard videórendszerrel és az ABEKAS cég A 60/A 64-es digital disc recorderével is.

Egy nagyon fontos tulajdonság, hogy a „ceruza", amivel a rajztáblán dolgozunk, nyomásérzékeny, tehát természetes rajzhatásokat érhetünk el vele.

Gyakorlatilag mindkét berendezés prospektusának olvasásakor összeszorul az ember szíve, hogy szinte mindent meg lehet csinálni a

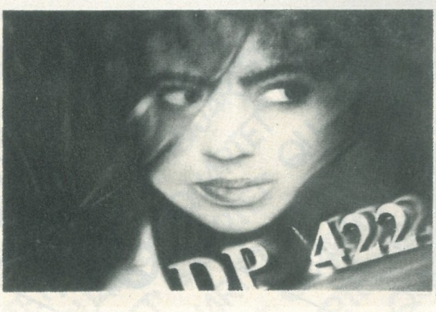

gépekkel. Ha az összes jellemzőt leírtuk volna, úgy hosszú oldalakon keresztül ecsetelhettük volna a képességeiket, hiszen olyan gépekkel állunk szemben, melyek szinte már mindent tudnak, csak a kezelőjének kell kiaknázni belőle az eredményt.

Ehhez pedig szaktudás és sok gyakorlat kell. És itt eljutottunk a 22-es csapdájához, mert ilyen gépeket legközelebb a Bécsi út másik felén találhatunk. Az, hogy ilyen gépek nincsenek Magyarországon, korábban elsősorban a COCOM-listának volt köszönhető.

A QUARTET Kft. szívesen vállalkozik, hogy ilyen és hasonló berendezést szállít Magyarországra azoknak az igényes műsorkészítőknek, akik nem riadnak vissza az első hallásra talán borsosnak tűnő többmilliós ártól. Viszont gondoljuk csak meg: minőséget csak minőségi berendezéssel lehet készíteni.

A minőségnek viszont mindenhol ára van. Ha a videótechnikában is lépést kívánunk tartani a külföldi országokkal, az ilyen és ehhez hasonló berendezések nélkülözhetetlenek lesznek.

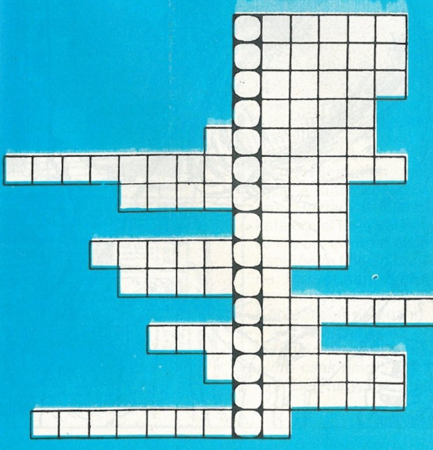
Rejtvény! ● Rejtvény! ● Rejtvény!

Töltse ki helyesen speciális rejtvényoszlopainkat! Az első oszlop minden szava egy-egy ökölvívó neve. Valamennyien nehézsúlyú olimpiai bajnokok. A megfejtéshez segítséget nyújt nemzetiségük (pl.: EÁ = Egyesült Államok) és diadaluk időpontja. Minden sort az olimpiának az évben otthont adó város neve zárja. Segítségül itt is megadjuk a betűszámot – ahány négyzet, annyi betű.

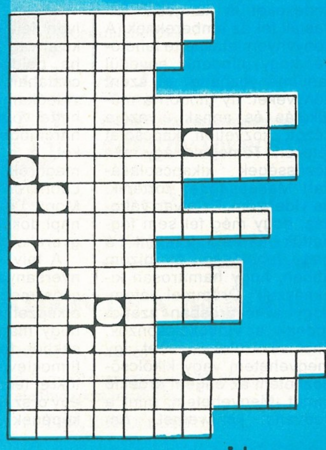
A beküldendő megfejtés egy népszerű, tékákban is kölcsönözhető vígjáték címe, mely az első oszlop kiemelt betűhelyein magától adódik. Ha az olimpiai városnevek bekarikázott betűit helyes sorrendbe rakja, egy hazai város nevét kapja, mely a megfejtés második része.

A helyes megfejtők között a Bombajó Kft. ajándékait sorsoljuk ki. (Levélcím: Video Magazin Budapest, 1398. Pf. 598)

A díjak: **– Megfélemlítve, amerikai horror műsoros kazetta;**
– Add meg magad, John Brown, amerikai western műsoros kazetta;
valamint 4 darab TDK 195 HS kazetta.
Beküldési határidő: 1990. szeptember 7.
A nyertesek nevét októberi számunkban közöljük.

EÁ	1904
NB	1908
EÁ	1988
EÁ	1984
NB	1920
AR	1928
NO	1924
EÁ	1956
OL	1960
EÁ	1976
EÁ	1952
EÁ	1964
EÁ	1968
AR	1932
KU	1972

Nemeskürty István videóálmai

Lesz-e nemzeti videótárunk?

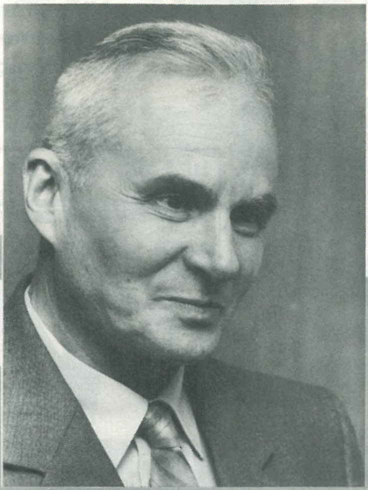
– Tanár úr, azaz Nemeskürty István csaknem három évtizede tartja filmtörténeti előadásait a Színház- és Filmművészeti Főiskolán. Dolgozószobájában a polcokon könyvek, a falakon filmplakátok, de ott látni a színes tévét és a videót is. Örül-e a videó népszerűségének?

– Értelmetlen és felesleges azon bosszankodni, hogy van-e videó vagy nincs. Létrejött, mert szükség van rá. Más kérdés az, hogy a videó tökéletes felhasználásának körülményei még nem alakultak ki.

– Melyek lehetnének ön szerint a videó ideális felhasználási lehetőségei?

– A mozgóképet körülbelül száz éve találták fel. Ebből a száz évből 80-90 éven keresztül a moziban, vagyis külön erre a célra létesített épületekben, helyiségekben vetítették a mozgóképet. Később a televízió is sugárzott mozifilmeket. Ehhez képest a videókazettának az a rendkívüli, sőt szenzációs jelentősége, hogy a filmet nem tömegekkel kell nézni.

Bizonyos értelemben a videókazetta olyan jellegű változás a mozgókép történetében, mint az irodalomtörténetben a könyvnyomtatás. Ugyanis kezdetben az irodalom mindig közösségben, szóban került előadásra. Csakis a közösségben! Sőt a kódexeket is hangosan olvasták fel az embereknek. A könyvnyomtatás tette lehetővé, hogy mindenki egyedül tanulmányozhatta a szent könyveket. Ily módon a műalkotás és annak élvezője között közvetlen kapcsolat létesült. Tömegek vagy más közösségek kikapcsolásával! Manapság ez történik, ha videózom. Ez olyan változás, hogy még fel sem foghattuk ésszel. Előttünk a nagy lehetőség, és bízom abban, hogy hamarosan kiaknázzuk. Örömmel látom, hogy a fővárosban szaporodnak a videókölcsönzők, ahol vásárolni is lehet. Így megvehetem vagy kikölcsönözhetem az engem érdeklő filmet. Megvehetem, mint a kedvenc könyvemet. Ám ezekben a videóüzletekben csupán szórakoztató tömegcikkekhez lehet hozzájutni. Még nem jött el az idő, hogy a filmtörténet klasszikusait is árulják. El kell hogy jöjjön! Szeretnék majd bemenni egy ilyen boltba, és azt mondani, hogy kérek egy Fellinit, két Chaplint és egy Orson Wellest. Ráadásul még megkérdezném, hogy van-e új magyar filmjük.

– Forradalmasíthatja-e a videózás a dokumentálást is?

– Igen! Képzeljük el, milyen felbecsülhetetlen értékű anyag lenne a kezünkben, ha például egy középkori csatában valakinek lett volna videókamerája és lefilmezhette volna az ütközetet. A harcmodort, a felszereléseket, a ruhákat... Vagy ha megörökíthette volna valaki Leonardo da Vincit, ahogy a Mona Lisát festi. Nálunk a napi dokumentáció egyelőre gyerekcipőben jár.

A felvevő, a magnó és a nyersanyag viszonylag olcsón megvásárolható. Ezért elképzelhetőnek tartom, hogy magánkezdeményezésekből fog összeállni egy filmoklevélhalmaz, amely hű tükre lesz egy társadalom, egy ország vagy egy korszak képének. Az új intézményt a levéltárakhoz hasonlítanám, amelyekben nemcsak uralkodói rendeleteket, kormányintézkedéseket, képviselői beszédeket őriznek, hanem a magánélet ezer és ezer mozzanatát is. Ehhez persze gyűjteni és vásárolni kellene a dokumentumokat, jelen esetben a filmfelvételeket. A két világháború között már akadtak ilyenfajta ténykedések. Annak idején tizenhat, sőt kilenc milliméteres filmre is rögzítették riportokat. A Rákóczi úton működött egy intézmény, amely megrendelésre bármilyen eseményt mozgóképre vett. Ha ezek nem szóródtak volna szét, akkor most példátlan gyűjteményünk lehetne főúri és nem főúri esküvőkről, családi eseményekről, temetésekről, felvonulásokról, bálokról, fogadásokról, különböző szórakozásokról, sporteseményekről, melyek az adott társadalom életét hűen tükrözték, dokumentálták. A mi korunkban erre lenne jó a videó! Maradjunk például csak az esküvőknél. Láthatjuk, hogy manapság szinte minden esküvőnél ott vannak a videósok. Roppant izgalmas lenne a felvételeket összegyűjteni. Valószí-

nűleg a mai magyar társadalomnak egy olyan képét kapnánk meg, amit máshonnan nem lehetne előkeríteni. Az élet ünnepi pillanatainak képét!

– Azért mégsem panaszkodhatunk; a nap legfontosabb eseményeinek nagyobb részét végül is felveszi a televízió!

– Sajnos a tv-híradó munkatársai ritkán vonulnak ki az érdekességekhez, bűnügyekhez, mint a hajdani, szemfüles filmhíradó-riporterek. Akkor ugyanis verseny volt! Budapesten a két világháború között négy amerikai, két francia, két német, két osztrák, három angol, négy olasz és egy magyar híradónak volt képviselete. Képzeljük el, mekkora versenyfutás, illetve konkurenciaharc lehetett! Ezért is nyíltak a híradómozik. Annak idején megnéztem az előző hétről a Fox, a Paramount, a Tufa, a Terra, az angol, a francia, az osztrák, az olasz és a magyar filmiroda híradóit. Mindegyik híradó mást mutatott ugyanarról a hétről, vagyis mást tartott fontosnak. Tehát kaptam egy képet a világról. Ilyen ma nincs.

– És nem is lesz addig, amíg például a tv-híradóban húsz riporterre naponta csak öt kamera jut! Ezek után érthető, hogy olyan eseményekre küldik ki a riportereket, amelyeket kötelező megcsinálni. Az érdekességekre nem marad kamera!

– Nemcsak ezért nincs napjainkról dokumentumanyagunk. Nyersanyaghiányra hivatkozva letörlik a riportokat. Szinte alig archiválnak valamit. Az országban nincs rendes film- és videótár. Ez botrány! Hiszen ezeket a dokumentumokat úgy kellene kezelni, hogy annak idején III. Béla az okleveleket. A királyi kancellária minden iratot gondosan megőrzött, osztályozott, besorolt. Ilyen értelemben jobban el vagyunk maradva, mint a középkorban. Mert az akkori Magyarországon az értékesnek tartott dokumentumokat lelkiismeretesen vigyázták...

– Ön szerint ki vállalhatná fel a nemzeti videótár megteremtésének az ügyét?

– Egy állami filmgyár. A mai magyar filmtár szűkös és rossz körülmények között, a Filmintézet kezelésében működik. A másik megoldás, hogy az Országos Széchényi Könyvtár hozza létre a videótárat, vagy az Országos Levéltár. Vagy kapjon e célra külön állami támogatást a Magyar Televízió. A világ legnagyobb államaiban egyébként ezek a filmtárak mindenütt a belügyminisztérium kezelésében vannak. Jómagam Koblenzben jártam ilyen központi filmtárban, az NSZK nemzeti filmarchívumában. Egy katonai erődrendszerben volt elhelyezve. Ott ugyanis tűzbiztosan és jól tudják védeni. Annyira pontosan fel van minden dolgozva, hogyha például azt mondom, 1942. február 24-ről kérek Magyarországra vonatkozó filmfelvételeket, akkor körülbelül negyedóra múlva már vetítik is a filmet. Persze nem ingyen.

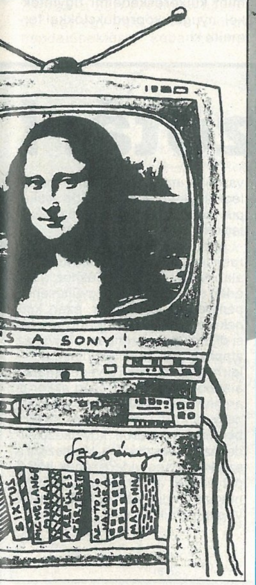
– Vagyis ez egy szolgáltatás!

– Bizonyos értelemben igen. Hihetetlen segítséget nyújt a kutatóknak, a diákoknak. Hoztam Koblenzből egy katalógust is. A két világháború közötti európai élet minden eseménye fel van bontva benne. Napról napra, óráról órára. Csodálatos élmény volt Koblenzben dolgozni!

– Ezek szerint az országos videótár megszületése egyelőre csak utópia?

– Elég nagy botrány, de az!

Illés György

Filmtörténet videón

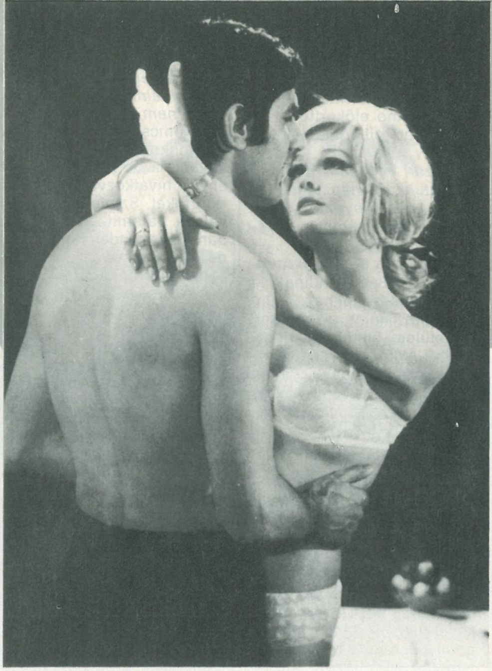
Fejezetek a film történetéből – ez a címe annak a videós oktatósorozatnak, amelyet Bán Róbert szerkeszt és rendez. A filmeket nem esztétikai, hanem történeti szempontból megközelítő anyagot elsősorban a középiskoláknak szánja a rendező, aki ezt a tárgyat a Színház- és Filmművészeti Főiskolán tanítja.

A sorozat eredetileg kétszer kilenc darabból állt volna, ám a mai tervek szerint ennél több előadás alkotja majd. Az első kilenc darab már elkészült, és – három 180 perces kazetta formájában – forgalmazását is megkezdte a Magyar Független Filmesek és Videósok Szövetsége. Az egyes, filmrészletekkel bőven illusztrált előadások – amelyeket minden esetben az adott téma szakértője, egy-egy neves filmesztéta tart – a kezdetektől a hatvanas évekig ölelik fel a világ filmtermésének javát. Az első részben filmnyelvi bevezető magyarázza el látványos példák segítségével az alapfogalmakat, így a beállítást, a kompozíciót. A második előadás az európai némafilmmel foglalkozik, a Lumière fivérektől a francia avantgárdig, a harmadik az amerikai film kezdeteivel, Chaplinnel, Harold Lloyddal, Buster Keatonnel. A sorozat negyedik része az orosz és szovjet némafilm története, mely számos, eddig alig ismert felvételt mutat be a cári Oroszország filmterméséből, és felvillant néhány részletet Eizenstein első alkotásából is. Az ötödik darab témája a német film története 1933-ig, a hatodiké a francia lírai realizmus, Carné és Renoir. Az utolsó három rész az amerikai filmről szól, kronologikus megközelítés helyett típusokra bontva az alkotásokat: tárgyalja a társadalmi és háborús filmeket, a westerneket, végül a zenés filmeket.

A sorozat második egysége a tervezett kilenc helyett valószínűleg tizenkét darabból áll majd. Már elkészült az olasz neorealizmusról, az angol free cinemáról és a lengyel filmről tartott előadás felvétele, és az elképzelések szerint ezt egészítenék ki a francia újhullámról, a cseh filmről, két részben a magyar filmről, ugyancsak kettőben az orosz hangosfilmről, a japán filmművészetről, valamint az amerikai krimiről, illetve sci-firől és horrorról szóló előadások. Mivel mindkét sorozategység elkészítéséhez támogatást kaptak az alkotók – az elsőhöz a Közművelődési Tanácstól, a Moképtól, az Objektív és a Budapest Stúdiótól, valamint a Filmfőigazgatóságtól, a másodikhoz pedig a Magyar Televíziótól –, az összeállítást önköltségi áron kínálják a középiskoláknak. Az első kilenc részt tartalmazó kazetta és a hozzá tartozó előadásszöveg, irodalmi és adatanyag ára ötezer forint.

M. L.

Jönnek a Tordai-filmek!

A Studio Saldo jóvoltából hamarosan megjelennek a hazai videótékákban is Tordai Teri legendák övezte, a hetvenes évek elején külföldön forgatott „szexfilmjei". A *Susanne* és a *Wirtin* (A gazdaasszony) sorozat részeként annak idején sorra készültek a magyar színésznő főszereplésével, nyugatnémet produkcióban, az erotikus színezetű vígjátékok. Ám hogy mi a különbség a legenda és a valóság között, arról most győződhetnek meg a kíváncsi magyar videózók. Kiderül, mit értettek csaknem két évtizede „szex"- és „erotikus" filmeken. A csaknem egy tucat, most kölcsönzőkbe kerülő kazetta érdekessége, hogy a filmekben Tordai Teri önmagát szinkronizálja, s a műsoros kazettákat ő maga ajánlja majd a nézők figyelmébe.

A tavaly alakult cég egyébként idén tavasszal lépett először műsoraival a videópiacra. Öt magyarul beszélő francia szexfilmet indított útjára, ám ezek valóban a „forró" szex kategóriájába tartoznak, s össze sem lehet hasonlítani a Tordai-féle kosztümös vígjátékokkal...

Az első öt filmet a nyáron újabb tíz követte. A Studio Saldo az olasz forgalmazó és producercéggel, a Dobermannal kötött hosszú távú szerződést, ennek révén jelentek meg nemrégiben magyar hangú változatban olasz és amerikai filmekkel, a legkülönfélébb műfajokban. Az *Elátkozott villa* például horror, a *Flavia, a római birodalom legszebb rabszolganője* erotikus vígjáték, a *Méltatlan hősök* a kábítószerező fiatalok életét mutatja be, a *Szökés és bosszú* börtönfilm, míg a *Forró szállítmány* road-movie, azaz „útifilm".

A Studio Saldo Kft. tulajdonosa 45 százalékban a Saldo pénzügyi szervezéssel és tanácsadással foglalkozó cég, 26 százalék erejéig az osztrák Commerzfilm, valamint hazai magánszemélyek. A cég vezetői úgy tervezik, hogy hetente egy filmmel jelentkeznek, s a korábban piacra dobott műsoros kazetták használt fordítják új alkotások vásárlására. Szeretnék, ha kazettáik minél több kölcsönzőbe juthatnának el, ezért valamennyi filmjük továbbkölcsönzési jogát ötezer forint alatti áron kívánják eladni.

A vállalkozás félprofesszionális és profi videótechnika forgalmazásával is foglalkozik. Sikeres májusi bemutatójukat követően szeptemberben másodszor is megrendezik vásárlási lehetőséggel egybekötött kiállításukat Budapesten, Paulay Ede utcai központjukban. Ajánlataik között nemcsak komplett stúdióberendezések szerepelnek, hanem külön-külön árusítják a videótechnika apróbb-nagyobb elemeit is, legyen az csatlakozó, kábel vagy monitor, keverőberendezés. A szükséges technikát a megbízható partnernek számító nyugatnémet Ekotrade tanácsadó, szervező és kereskedelmi cégtől szerzik be, a valutát pedig bérmunkával, valamint külkereskedelmi ügyletekkel, nyugati koprodukciókkal termelik ki.

Lesz videószótár!

Itt a soha vissza nem térő alkalom! Készül a videószótár, amelynek szócikkeit bárki megalkothatja, ha van ötlete, fantáziája!

Tíz magyar értelmiségi alapította meg nemrégiben a Videószótár Alapítványt. Céljuk, hogy megszerkesszenek egy képes szótárat, amely új tartalmat adhat elfáradt szavainknak, megfakult kifejezéseinknek, kiüresedett mondatainknak. A szótár nem kíván enciklopédikus szemléletű, tudományos igényű mű lenni. Az alapítók vallják: egy szónak, szócikknek végtelen számú képi megfelelője van, pontosabban annyi, ahányan azt a szót képben megfogalmazzák.

Minden egyes videószó egy verbális kifejezéshez rendel egy képi fogalmazványt, amelyet videókamerával lehet rögzíteni. Egy képes szó maximálisan hét perc hosszúságú lehet, s egy snittből vagy egy snittnek a felvétel sorrendjében felhasznált részleteiből állhat. Az alapítók által megfogalmazott videószó-definíció szerint világítás-, ruha-, smink-, díszlet- és szereplőköltségek a forgatás során nem lehetnek. A videószó kifejezés pedig csak olyan videóművekre használható, amelyeket a videószótár szerkesztősége annak nyilvánít. A szerkesztőség a pályázatokra beküldött képes szavakból mondatokat – műsorokat – fog összeállítani, sorozatokat szerkeszt, kiállításokat, fesztiválokat szervez majd. Aki pedig megfelelő számú és minőségű szót készít el, maga is tagja lehet a szerkesztőségnek.

Kamondi Zoltán filmrendező az alapítvány elnöke Medvigy Gábor operatőrrel és Melis László zeneszerzővel már meg is alkotta az első hét videószót: a *hiúság*, a *válság*, a *kikapcsolódás*, a *szerelem*, a *lámpaláz*, az *átalakulás* és az *élet* képi fogalmazványát, ám a szerzők máris figyelmeztetnek: nem követendő példaként készítették el ezeket a művecskéket, inkább provokatív próbálkozásoknak tekintendők e hétpercesek (amelyek már láthatóak voltak a televízióban is). Mindenesetre az elkészült szócikkek bizonyítják: a videószavak valamely dolog megnevezése és érzékelt képe közötti kapcsolat ellentmondásait, mélyrétegeit akarják ábrázolni, az érzékelő és megjelenítő, kamerát kezelő ember személyiségjegyeit kívánják tükrözni. A szótár feladata egyben az is, hogy archiválja a feledésbe merülő szavak jelentését, az ahhoz kapcsolódó (vagy egykoron kapcsolódott) érzelmeket, érzeteket. Éppen ezért az alapítvány létrehozói egyebek mellett olyan szavak „szótárasítását" javasolják mint: Csillebérc, baráti légkör, ellenzék, bürokrácia, kiskapu, szamizdat vagy vörös báró, tagkönyvcsere, vasfüggöny.

A most megjelenő új műfaj darabjainak gyűjtésére vállalkozik az alapítvány. Az archiváláshoz, a beérkezett anyagok gyűjtéséhez pénzre van szükségük, ezért kérnek szavanként 3300 forint nevezési díjat, amely azonban – mivel az alapítvány számlájára utalandó –, leírható a személyi jövedelemadóalapból. A szerkesztőség akkor is archiválja a beküldött anyagot, ha nem minősíti videószónak, s ígéri, bemutatja a soron következő videószótár-fesztiválon. Ha viszont a szerkesztőség videószónak ítéli a pályázatot, akkor az alapítvány a nevezési díj kétszeresét utalja vissza az alkotónak.

F. T.

Klasszikusok rajzfilmen

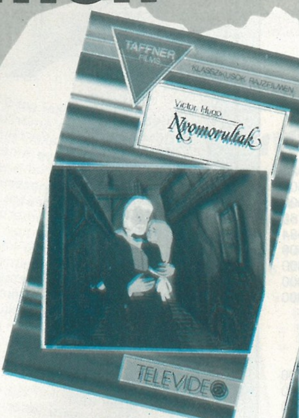
Sok száz műsor ismertetésével megjelent a Televideo idei évi katalógusa. A tematikus összeállításból kiderül, hogy a Magyar Televízió archívumára épülő kiadó három tucat krimit, illetve erotikus filmet, ugyanennyi vidám műsort, kabarét és huszonhat pop-rock és dzsesszműsoros kazettát kínál. A katalógusból kiolvasható, hogy a Televideo elsősorban gyermekműsoraival veheti fel a versenyt kiadótársaival a hazai piacon. A több mint hetven rajz-, báb-, illetve mesefilm az idősebbek számára ugyan már mind ismerős lehet a televízióból, ám a felcseperedő gyerekeknek még minden mese új. Így a Süsü, a sárkány, a Mézga család, a Vízipók, csodapók vagy a Leo és Fred.

Kétségtelen, hogy a kiadó a leggazdagabb választékot a házi videózásban kevéssé népszerű ismeretterjesztő műfajokból kínálja: a művészettörténet, a történelem, a népművészet, a természettudományok témaköréből.

A frissen napvilágot látott műsorokat azonban még nem tartalmazza a katalógus. Így például az egész családnak ajánlott szórakoztató összeállítást. E másfél órában látható Angyal János paródiája a televízióról, Julio Iglesias, Zorán, Koncz Zsuzsa, a Záray–Vámosi házaspár egy-egy dala, Melis György népdaléneklése, kabaréjelenet Kern Andrással, Mikó Istvánnal, egy cirkuszcsoport állatbemutatója vagy a King's Singers előadásának egy részlete.

Klasszikusok rajzfilmen – ez a címe annak a rajzfilmsorozatnak, melynek első kazettái már kölcsönözhetők. Jules Verne: Utazás a Holdra, Victor Hugo: Nyomorultak, Charles Dickens: Karácsonyi ének, Mark Twain: Egy jenki Artúr király udvarában című regényei elevenednek meg a rajzfilmeken.

A festészet iránt érdeklődők számára lehet csemege az Olasz Ferenc által készített csaknem százperces film Csontváry-Kosztka Tivadar életéről, művészetéről.

Az alapítvány elnökségének tagjai:

Dömölky János (filmrendező, a Színház- és Filmművészeti Főiskola egyetemi tanára, az MTV II. Drámai Szerkesztőség vezetője, kiváló és érdemes művész, Balázs Béla-díjas)

Hanák Gábor (történész, a História című folyóirat főszerkesztője és alapító tagja; a Budapest Filmstúdió Vállalat igazgatója; az Országos Széchényi Könyvtár Történeti Interjúk Videótára Soros Gyűjtemény vezetője)

Cs. Havas Ágnes (újságíró, az Intervideo Film és Forgalmazási Kft. filmforgalmazási igazgatója)

Koltai Lajos (filmoperatőr, a Smith Gosnell Agency L. A. tagja, a Mephisto című Oscar-díjas film operatőrje, a Színház- és Filmművészeti Főiskola egyetemi docense, a Magyar Operatőri Társulás elnökhelyettese, Kossuth-díjas, érdemes művész)

Medvigy Gábor (fényképész, az első hét Videószó operatőrje)

Melis László (zeneszerző, a 180-as csoport vezetője, az első hét videószó társalkotója)

Miskolczi Péter (a MAFILM Nemzetközi Stúdió gyártásvezetője)

Szüts Miklós (festőművész, a Magyar Képzőművész Szövetség tagja)

Tóth András (gyártásvezető, az MTV Fiatal Művészek Stúdiójának főgyártásvezetője)

Elnök:

Kamondi Zoltán (filmrendező, az első hét videószó rendezője, a videószótár-koncepció kidolgozója)

Érdeklődni a következő címen lehet:
Miskolczi Péter (36-1) 163-0000
Levélcím: 1443 Budapest, Postafiók 192.
Telefon: (36-1) 163-1062
Fax: (36-1) 183-59-05
Bankszámla: Magyar Külkereskedelmi Bank Rt.
Számlaszám: 203-18-763
A számla neve: Videószótár

BOMBAJÓ KFT BOMBAJÓ KFT BOMBAJÓ KFT BOMBAJÓ

FEKETE FÉNY
VIDEOKAZETTA KÖLCSÖNZŐ
KAPOSVÁR, Honvéd u. 17. T.: 15-756

1. **Űrvadász** amerikai sci-fi
2. **Dühöngő majom** amerikai horror
3. **Remo** amerikai akciófilm
4. **Hallgatás törvénye** amerikai akciófilm
5. **Néma düh** amerikai akciófilm
6. **Nem látni és megszeretni** amerikai vígjáték
7. **Dögölj meg kedvesem** amerikai vígjáték
8. **Gyilkos robotok** amerikai sci-fi
9. **Piranha** amerikai horror
10. **Kezes banda** amerikai akciófilm
11. **Nyomás utánam!** amerikai vígjáték
12. **Ápolandó ápolók** amerikai vígjáték
13. **Aranyoskám** amerikai vígjáték
14. **Skorpió** amerikai akciófilm
15. **D.A.R.Y.L.** amerikai sci-fi
16. **Krododil Dundee II.** amerikai kalandfilm
17. **Orgia Berlinben** NSZK erotikus film
18. **Mad Max II.** amerikai sci-fi
19. **Ikrek** amerikai vígjáték
20. **Vörös zsaru** amerikai akciófilm

MOKÉP

Mokép Video

1. **Karate Kölyök I.** amerikai karatefilm
2. **Karate Kölyök II.** amerikai karatefilm
3. **A massza** amerikai horrorfilm
4. **Szellemirtók I.** amerikai vígjáték
5. **Szuperhekusok** olasz vígjáték
6. **A hívők** amerikai horrorfilm
7. **Csillagember** amerikai sci-fi
8. **Casino Royal** angol paródia
9. **Moszkva, a Hudson partján** amerikai szatíra
10. **Mi történt az éjjel?** amerikai erotikus film
11. **Különben dühbe jövünk** olasz vígjáték
12. **Rémecskék** amerikai sci-fi
13. **Londoni fojtogató** angol bűnügyi film
14. **Kaktusz Jack** amerikai western
15. **A vad** amerikai dráma
16. **Az aranygyapjú legendája** angol történelmi kalandfilm
17. **Bedford incidens** angol kalandfilm
18. **Salome** amerikai történelmi film
19. **Dalszerző** amerikai zenés komédia
20. **Szórakozott szomszédok** amerikai vígjáték

FÉNYPONT TOP

1. **Nincs kettő négy nélkül** olasz vígjáték
2. **Ikrek** amerikai vígjáték
3. **Krokodil Dundee II.** amerikai kalandfilm
4. **Bosszúvágy IV.** (Leszámolás) amerikai akciófilm
5. **Az elveszett frigyláda fosztogatói** amerikai kalandfilm
6. **Beverly Hills-i zsaru** amerikai akció-kalandfilm
7. **Wisdom** amerikai akciófilm
8. **Vissza a jövőbe** amerikai sci-fi
9. **Határsáv** amerikai akciófilm
10. **Éjszakai rohanás** amerikai akciófilm
11. **Támadók a Marsról** amerikai sci-fi–horror
12. **Superman IV.** amerikai sci-fi
13. **Francia reggeli** francia pornó
14. **Perverz álmok** francia pornó
15. **Űrvadász** amerikai sci-fi
16. **Herkules** amerikai fantasztikus film
17. **Dögölj meg kedvesem** amerikai vígjáték
18. **Cápa I.** amerikai katasztrófafilm
19. **Hekus** amerikai akciófilm
20. **Végzetes vonzerő** amerikai krimi

SIKERLISTA

INTERVIDEO

1. **Katonai akadémia** (UP THE ACADEMY) amerikai filmkomédia
2. **Bűnvadászok** (CRIME BUSTERS) amerikai filmvígjáték, Terence Hill és Bud Spencer főszereplésével
3. **Mézesmadzag** (GLITZ) amerikai krimi
4. **Titkos invázió** (SECRET INVASION) amerikai háborús film Raf Vallone, Steward Granger, Mickey Rooney, Henry Silva főszereplésével
5. **Az eastwicki boszorkányok** (THE WITCHES OF EASTWICK) amerikai film Jack Nicholson főszereplésével
6. **A Bourne-rejtély** (BOURNE IDENTITY) amerikai bűnügyi film Richard Chamberlain főszereplésével
7. **Halálvágta** (A VIEW TO A KILL) angol akciófilm Roger Moore, Tanya Roberts, Grace Jones főszereplésével
8. **Polipka** (OCTOPUSSY) angol akciófilm Roger Moore, Kabir Bedi főszereplésével
9. **Költözés** (MOVING) amerikai filmvígjáték
10. **Őrült vágta** (HOT TO TROT) amerikai filmvígjáték
11. **A szervezet** (THE ORGANIZATION) amerikai krimi Sidney Poitier főszereplésével
12. **Áldozatok** (VICTIMS) amerikai horrorfilm
13. **Esőember** (RAIN MAN) amerikai dráma Dustin Hoffman, Tom Cruise főszereplésével
14. **Tapsi Hapsi és Gyalogkakukk** (BUGS BUNNY/ROAD RUNNER MOVIE) amerikai rajzfilm
15. **A megváltás** (THE POSSESSED) amerikai horrorfilm
16. **Rémálom az Elm utcában II.** (NIGHTMARE ON ELM STREET II) amerikai horrorfilm
17. **Szfinx** (SPINX) amerikai kalandfilm
18. **EXODUS** amerikai dráma Paul Newman főszereplésével
19. **SUPERPOWERS – BATMAN** amerikai rajzfilm
20. **Verseny a javából** (THE GREAT RACE) amerikai filmvígjáték Tony Curtis, Natalie Wood, Jack Lemmon, Peter Falk főszereplésével

VICO

1. **Wisdom** (színes, szinkronizált amerikai akciófilm)
2. **Az embervadász** (színes, szinkronizált amerikai krimi)
3. **Sextette** (színes, szinkronizált amerikai vígjáték)
4. **Rajzfilmek gyerekeknek 4.** (színes, szinkronizált Walt Disney-összeállítás)
5. **Féltékenység** (színes, szinkronizált amerikai játékfilm)
6. **Gyilkos a toronyházban** (színes, szinkronizált amerikai krimi)
7. **Bruce Lee visszatér** (színes, szinkronizált amerikai akciófilm)
8. **Superman IV.** (színes, szinkronizált amerikai sci-fi)
9. **Ütközetben eltűnt** (színes, szinkronizált amerikai akciófilm)
10. **Gyilkosságok a motelben** (színes, szinkronizált amerikai horror)
11. **Rajzfilmek gyerekeknek 5.** (színes, szinkronizált Walt Disney-összeállítás)
12. **Bosszúvágy IV.** (színes, szinkronizált amerikai akciófilm)
13. **Önpusztító tűz** (színes, szinkronizált amerikai játékfilm)
14. **Hentesbárd** (színes, szinkronizált amerikai horror)
15. **Kihívás** (színes, szinkronizált amerikai krimi)
16. **Véres játék** (színes, szinkronizált amerikai akciófilm)
17. **Támadók a Marsról** (színes, szinkronizált amerikai sci-fi)
18. **Az utolsó szűz Amerikában** (színes, szinkronizált amerikai vígjáték)
19. **Rémálom az Elm utcában** (színes, szinkronizált amerikai horror)
20. **Randevú a Halállal** (színes, szinkronizált amerikai krimi)

HUNGAROVIDEO

1. **Harc az Endor bolygón** amerikai fantasztikus film
2. **A fészek** amerikai horrorfilm
3. **Bűnös zóna** amerikai fantasztikus film
4. **A Komplett Beatles** amerikai zenés film
5. **Napgyerekek** amerikai sci-fi
6. **Rózsaszín párduc** amerikai rajzfilm
7. **Vállvetve** amerikai bűnügyi film
8. **Állj két lábra** amerikai filmvígjáték
9. **Fenyegető erőszak** amerikai bűnügyi film
10. **Törvénytelen ország** amerikai sci-fi

CIC – DUNAFILM

1. IKREK
2. KROKODIL DUNDEE II.
3. AZ ELVESZETT FRIGYLÁDA FOSZTOGATÓI
4. VISSZA A JÖVŐBE I.
5. BEVERLY HILLS-I ZSARU I.
6. ÉJSZAKAI ROHANÁS
7. VÉGZETES VONZERŐ
8. CÁPA I.

Következő számunk tartalmából:

Cápa után tengeralattjárók
A karatefilmek története
Teszt: Hitachi VT-M727E(GK), Siemens FM617K4 és Panasonic NV-J35EE
A futball és a visszajátszás

Kamkorderek

Böngésző

E hónapban – tesztünkkel összhangban – a kamkorderek kerültek nagyító alá. Táblázatunkat most is a nyugatnémet *Video* című lap alapján állítottuk össze, ötven készüléket választva ki testvérlapunk felsorolásából. Olvasóink figyelmét most mégsem egy-egy típusra hívnánk fel – még akkor sem, ha példaként kiemelünk néhány készüléket –, hanem azokra a részletekre, amelyek befolyásolják a végső sorrend kialakítását.

A táblázat első helyén lévő Hi 8-as kamera és az ötvenedik helyen lévő ITT-Nokia S–VMC 3699 között képminőségben összesen egy pont a különbség, mégis a gyengébb állófejes soron felvett hang és némi szolgáltatásbeli különbség tetemes rangsorolásbeli különbséget eredményezett. Persze az árkülönbség sem kicsi. Ám a VHS-nél is megjelenő sztereó FM hangrögzítéssel jelentősen csökkent a hátrány, így az első 21 alig különbözik egymástól.

A rendszerek harca igen kiegyenlített. Nagyon sokan gyártanak S-VHS-C-t – nem is rossz minőségben –, és a VHS-C-re sem lehet azt mondani, hogy hátrányba került a Video 8-hoz képest. A Panasonic NV–MC20 például jó képminőségével, szerényebb hangjával és szegényesebb szolgáltatásaival nem került be az első ötvenbe. Igaz, 2000 DM-es ára (kezdeti listaár) is alacsonyabb az átlagosnál.

A másik táblázatban a monó videómagnókat adjuk közre, hogy a számukra is

Kamkorderek

Helyezés	Típus	Rendszer	Ár/DM	Kép	Hang	Szolgáltatás	Felszereltség	Összes pontsz.:	A magazin minősítése
1	Canon AI Hi8	Hi8	4600	36	17	16	5	74	nagyon jó
2	JVC GF–S1000	S–VHS	6000	37	18	11	6	72	nagyon jó
2	Philips VKR 9500	S–VHS	6000	37	18	11	6	72	nagyon jó
2	Saba VM 7000	S–VHS	6000	37	18	11	6	72	nagyon jó
5	Bauer VCC 656	S–VHS–C	4000	46	17	14	4	71	nagyon jó
5	Bauer VCC660	S–VHS–C	3800	35	17	14	5	71	nagyon jó
5	Blaupunkt CR–6000S	S–VHS–C	4000	36	17	14	4	71	nagyon jó
5	Grundig S–VC–C–80	S–VHS–C	4000	36	17	14	4	71	nagyon jó
5	Grundig VS8500	Hi8	4000	37	15	15	4	71	nagyon jó
5	JVC GR–S707	S–VHS–C	4500	35	17	13	6	71	nagyon jó
5	Metz 9636	S–VHS–C	4000	36	17	14	4	71	nagyon jó
5	Nikon VN–9500	Hi8	4000	37	15	15	4	71	nagyon jó
5	Nordmende HS–800	S–VHS–C	4500	35	17	13	6	71	nagyon jó
5	Panasonic NV–MS–90	S–VHS–C	4000	35	17	14	5	71	nagyon jó
5	Panasonic NV–MS50	S–VHS–C	4000	36	17	14	4	71	nagyon jó
5	Philips VKR 9005	S–VHS–C	3800	35	17	14	5	71	nagyon jó
5	Philips VKR 9300	S–VHS–C	4800	35	17	13	6	71	nagyon jó
5	Saba VM 7100	S–VHS–C	4500	35	17	13	6	71	nagyon jó
5	Sony CCD–V200	Video–8	4500	33	18	14	6	71	nagyon jó
5	Sony CCD–V900	Hi8	4000	37	15	15	4	71	nagyon jó
5	Telefunken A2500P	S–VHS–C	4500	35	17	13	6	71	nagyon jó
22	Hitachi VM–S83F	S–VHS–C	4000	32	17	15	6	70	jó
22	Canon A1	Video–8	4000	32	17	16	5	70	jó
22	Loewe S90	S–VHS–C	4000	32	17	15	6	70	jó
25	Fisher FVC P2000	Hi8	4000	35	16	13	5	69	jó
25	Mitsubishi C40	S–VHS–C	3700	38	12	14	5	69	jó
25	Sanyo VMH 100P	Hi8	4000	35	16	13	5	69	jó
25	Siemens FA129	Hi8	4000	35	16	13	5	69	jó
29	Bauer VCC 626	VHS–C	3000	33	17	14	4	68	jó
29	Loewe Profi 820	Video–8	3000	32	17	15	4	68	jó
31	Sharp VL–S860	S–VHS–C	3500	37	11	14	5	67	jó
32	Canon E 808	Video–8	3000	32	13	16	4	65	jó
32	Sony CCD–V95	Video–8	3700	33	15	13	4	65	jó
34	Bauer VCC–550	S–VHS	4300	36	12	10	5	63	jó
34	Bauer VCC 836	Video–8	3500	33	14	11	5	63	jó
34	Blaupunkt CR–2000 S	S–VHS	4500	36	12	10	5	63	jó
34	Blaupunkt CR–8080	Video–8	3500	33	14	11	5	63	jó
34	Canon F640	Video–8	3000	32	14	13	4	63	jó
34	Canon F80	Video–8	2800	32	13	15	3	63	jó
34	Chinon C8–C80 F	Video–8	3500	33	14	11	5	63	jó
34	Grundig S–VS–180	S–VHS	4300	36	12	10	5	63	jó
34	Hitachi VM–S7200	S–VHS	4500	36	12	11	4	63	jó
34	Metz 9630	Video–8	3500	33	14	11	5	63	jó
34	Panasonic NV–MS1	S–VHS	4500	36	12	10	5	63	jó
34	Sony CCD–F500	Video–8	2700	33	13	13	4	63	jó
34	Sony CCD–V2006i	Video–8	5500	33	15	12	3	63	jó
47	Canon E708	Video–8	3700	32	12	13	5	62	jó

monó videó

Kamkorderek

elérhető árú termékekkel is foglalkozzunk. Érdekes, hogy a Panasonic NV–J30–Panasonic NV–L20 párosból az előbbi 200 márkával olcsóbb, bár szolgáltatásai semmiben sem térnek el az utóbbitól. Piacra került az NV–L25 megfelelője is NV–J35 jelzéssel, és ez is kedvezőbb árral. A magyarázatot a technológia korszerűsödésében, a gazdaságosabb termelésben és a piac telítődésében kell keresnünk.

Helyezés	Típus	Rendszer	Ár/DM	Kép	Hang	Szolgáltatás	Felszereltség	Összes pontsz.	A magazin minősítése
48	Grundig VS 8000	Video–8	2600	32	14	13	2	61	jó
48	Hitachi C–52	VHS–C	3500	32	11	15	3	61	jó
48	ITT–Nokia S–VMC 3699	S–VHS–C	3700	35	11	12	3	61	jó
48	JVC GR–S77	S–VHS–C	3700	35	11	12	3	61	jó
48	Nordmende SV–500	S–VHS–C	3700	35	11	12	3	61	jó
48	Saba VM 6995	S–VHS–C	3700	35	11	12	3	61	jó
48	Telefunken A2000P	S–VHS–C	3700*	35	11	12	3	61	jó
48	Loewe Profi–810	Video–8	3500	32	14	12	3	61	jó
56	Canon E 30	Video–8	2500	32	13	13	2	60	jó
56	Hitachi C 43	VHS–C	2800	32	11	15	2	60	jó
56	Sanyo S1	Video–8	3000	32	12	15	1	60	jó
56	Siemens FA 126	Video–8	3000	32	12	15	1	60	jó
56	Siemens CCD–TR 55	Video–8	3000	30	14	13	3	60	jó
56	Sony CCD–F250	Video–8	2000	32	14	13	1	60	jó
62	Canon E77	Video–8	2700	30	13	13	3	59	közepes
62	Sony CCD–SP5	Video–8	3600	30	13	13	3	59	közepes
64	Bauer VCC610	VHS–C	2000	31	11	15	1	58	közepes
64	Blaupunkt CR 4600	VHS–C	2000	31	11	15	1	58	közepes
64	Canon E 70	Video–8	2400	30	13	13	2	58	kozepes
64	Grundig VS C45	VHS–C	2000	31	11	15	1	58	közepes
64	Metz 9623	VHS–C	2000	31	11	15	1	58	közepes
64	Nikon VN–8300	Video–8	2500	31	14	10	3	58	közepes
64	Panasonic NV–MC20	VHS–C	2000	31	11	15	1	58	közepes

Monó képmagnók

Helyezés	Típus	Rendszer	Ár/DM	Kép	Hang	Szolgáltatás	Felszereltség	Összes pontsz.	A magazin minősítése
1	Akai VS–467 EOG–V	VHS	1200	30	11	15	4	60	jó
1	Panasonic NV–L28	VHS	1700	31	11	14	4	60	jó
3	Akai VS–3811 Top	VHS	1650	30	11	14	4	59	közepes
3	Grundig VS–550	VHS	1900	30	13	13	3	59	közepes
3	Mitsubishi HS–E20	VHS	1300	32	11	13	3	59	közepes
3	Mitsubishi HS–E30	VHS	1400	32	11	13	3	59	közepes
3	Philips VR–6880	VHS	2000	32	11	13	3	59	közepes
8	Blaupunkt RTV–535	VHS	1000	30	11	14	3	58	közepes
8	ITT–Nokia VR–3929	VHS	1150	33	11	13	1	58	közepes
8	JVC HR–D700	VHS	1600	31	11	12	4	58	közepes
8	Mitsubishi HS–F21	VHS	1300	31	11	13	3	58	közepes
8	Panasonic NV–J30	VHS	1000	30	11	14	3	58	közepes
8	Panasonic NV–L20	VHS	1200	31	11	14	2	58	közepes
8	Philips VR–6291	VHS	1050	32	11	14	1	58	közepes
8	Philips VR–6285	VHS	1200	32	11	13	2	58	közepes
16	Fisher FVH–P310KV	VHS	1100	32	11	12	2	57	közepes
16	Mitsubishi HS–F10	VHS	1200	32	11	12	2	57	közepes
16	Nordmende V1000V	VHS	1300	29	11	14	3	57	közepes
16	Philips VR 6180	VHS	1050	32	11	13	1	57	közepes
16	Sanyo VHR–5200G	VHS	1100	32	11	12	2	57	közepes
16	Sharp VC–810G	VHS	1900	30	11	13	3	57	közepes
16	Siemens FM 603	VHS	1200	31	1	13	2	57	közepes
16	Sony SLV–402	VHS	1600	29	11	14	3	57	közepes
16	Telefunken A935SV	VHS	1100	28	9	16	4	57	közepes
25	Fisher FVH–P210KV	VHS	1200	31	11	12	2	56	közepes
25	Loewe OC635M	VHS	1300	31	10	12	3	56	közepes
25	Panasonic NV–D48	VHS	1800	30	11	12	3	56	közepes
25	Sanyo VHR–4300	VHS	1300	31	11	12	2	56	közepes
25	Toshiba V300	VHS	1250	29	11	14	2	56	közepes
30	Blaupunkt RTV–660	VHS	1500	30	11	11	3	55	közepes
30	Blaupunkt RTV–720	VHS	1800	30	11	11	3	55	közepes
30	Grundig VS 610 VT	VHS	1250	31	11	11	2	55	közepes
30	JVC HR–D600EG	VHS	1200	29	11	13	2	55	közepes
30	Panasonic NV–G45	VHS	1500	30	11	11	3	55	közepes
30	Sharp VC–A605	VHS	1400	30	11	12	2	55	közepes
30	Sharp VC–T410	VHS	1100	29	11	13	2	55	közepes
30	Universum VR 2181	VHS	1098	30	12	11	2	55	közepes
38	Blaupunkt RTV–560	VHS	1300	30	11	11	2	54	közepes
38	Hitachi VT–M625E	VHS	1000	30	10	13	1	54	közepes
38	ITT–Nokia VR 3719	VHS	1100	31	10	12	1	54	közepes
38	Loewe OC–730M	VHS	1200	29	11	12	2	54	közepes
38	Nordmende V 1000M	VHS	1100	29	11	13	1	54	közepes
38	Panasonic NV–G40	VHS	1300	30	11	11	2	54	közepes
44	Philips VR 6185	VHS	1100	28	11	13	1	53	közepes
44	Sanyo VHR–4100G	VHS	1100	30	10	12	1	53	közepes

magnók

Több videó – nyugodt árak?

A forint gyengülése sokak várakozásával ellentétben nem okozott földrengést a videómagnók piacán. Elmaradt a szökőárszerű áremelési hullám, bár a szakemberek közül is jó néhányan számítottak rá. Ebben nyilván az is szerepet játszott, hogy a nagy világcégek egymás után igyekeztek megvetni a lábukat a „kicsi, de fontos magyar támaszponton". Fél szemmel már a többi kelet-európai, illetve a reménybeli, hatalmas szovjet piacra kacsintgatnak. Minden bizonnyal úgy vélekednek, Magyarországról rövidebb út vezet hozzájuk.

A választék tovább bővült, bár a nyugat-európaihoz még nem lehet hasonlítani. Kiegyensúlyozottak az árak, s egyre több cég csalogatja különböző kedvezményekkel a vásárlókat.

Az élezőďő versenyben a kirakatok nyári kínálatát szemlélve, a Keravill jó helyzetbe kerülhet. Vásárlás előtt érdemes körülnézni minél több üzletben, mert a kedvelt márkát esetleg olcsóbban is meg lehet venni néhány utcasarokkal arrább.

A Keravillnál kínált Daewoo VCR–32 DAP 33 500 forint, de már 10 százalék előleggel, OTP-hitelből is megvásárolható. Ugyanez a típus más üzletekben 29 500 forint. A Daewoo VCP–12 GAD lejátszó 22 900 forint, de a szemfüles érdeklődő 19 900-ért is hozzájuthat. A Keravill szintén 10 százalék előleggel adja a Toshiba HQ-t, amely egyébként 37 900 forintot kóstál. Ezzel a kedvezménnyel árusítják az AKAI QR-HQ-t a maga 33 500 forintos árával. A Panasonic NV–L20 49 900, de 30 százalék előleggel, egyévi részletre kapható. A Funai HQV–3EE viszont részlet és előleg nélkül is „csupán" 34 900 forint. A cég még egy lejátszót kínál a Daewoon kívül, az AudioTon VCR–12 RAD-ot 23 ezerért.

Az Oktogon közelében működő reprezentatív Herrnböck–Orion Rt. is szolid áraival hívogatja leendő vásárlóit: Samsung LCD3 34 900, Philips VR 6349 36 900, Fisher P 300 pedig 38 500 forint. A Tensai lejátszó valamivel drágább a Daewoonál, 24 900 forint.

Az Ofotért főként Toshibákat kínál. A magnó 37 400, míg a Toshiba B1 lejátszó 23 600 forint.

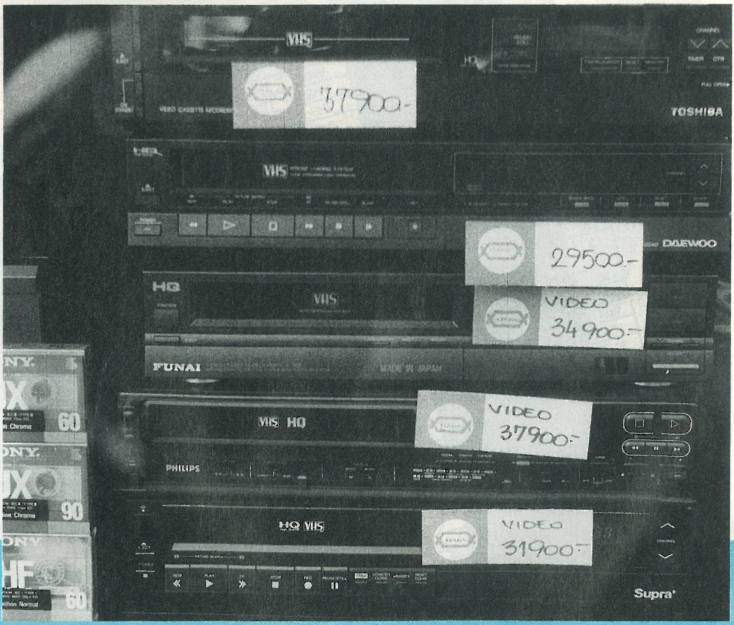
A videoüzletbe, mit sem törődve a borúlátó jóslatokkal, egyre többen szállnak be. Jól példázza ezt, az eredetileg ruházati cikkekkel foglalkozó Szivárvány áruházlánc bekapcsolódása a videópiaci részesedésért folytatott küzdelembe. A kevéssé ismert HCM Royal VCR–18 33 900, míg a népszerű Fisher FVH–P 38 500 forintba kerül náluk. A Tensai VR 4000 32 100, a Supra 34 000, az AudioTon VCR pedig 33 300.

A közismert X, vagyis az Iparcikk Kölcsönző és Szolgáltató Vállalat üzleteiben a JVC DS 39 500-ért, a GoldStar lejátszó 22 900 forintért kínálja magát.

A Fotoluxnál AudioTon VCR–12 RAD lejátszót kapni, 22 990 forintért. A Mozaik boltjában GoldStar GHV–1245K vásárolható 32 500-ért, Orion lejátszó pedig 24 500 forintért.

A videók átlagosan harminc- és negyvenezer forint közötti árakon láthatók a kirakatokban. A piac viszonylagos telítettsége és a vásárlóerő csökkenése miatt, magasabb árakon nyilván nem találnának vevőre. Kérdéses, hogy a kereskedelmi cégek meddig engedhetik meg maguknak, hogy akár nyereségük rovására is elfogadható szinten tartsák a videómagnók árát. Az elmúlt egy-két hónapban mindenesetre nyugodtnak és kiegyensúlyozottnak tűnt a kínálat, és az is jó jel, hogy a választék folyamatosan bővül. Jóslásokba bocsátkozni természetesen itt sem érdemes, ősszeltélen még minden megtörténhet. Az áraknak azonban nem a csillagos ég szabhat határt, hanem a fizetőképes kereslet.

B. T.

Kereskínál

Rovatunkban ingyen közzétesszük magánszemélyek 100 szótagnál nem hosszabb szövegű hirdetéseit. Levélben kérhetik gyári vagy házilag felvett, de megunt műsoros kazettáik, valamint „üres" kazettáik, prospektusaik, televízióik, monitorjaik, képmagnóik, kameráik hirdetéseit.

● Előrendelést felveszek rövid határidőre jó minőségű, olcsó (28 500 Ft) japán videómagnó beszerzésére. Jótállás, szerviz biztosított. Csordás Istvánné, Katymár, Arany J. u. 11. 6455

● Eladom vagy 15-15 db 195 és 180 perces új vagy megkímélt VHS-kazettára (TDK, BASF, Sony, DX, Maxell) cserélem Philips Videopac játékkomputeremet 10 db kazettával. Ára 15 ezer Ft. Más csere is érdekel. Érdeklődni levélben lehet. Székely István, Bp., Jerney u. 72. 1148

● Olcsón eladók – másodállás megszűnése miatt – fekete-fehér televíziók, szerelési anyagok, modulok, elektroncsövek, sorkimenők, tranzisztorok, IC-k stb. Keresem a Videó Magazin 9., 10. számát, eladásra kínálom a 4. és a 26. lapszámot. Kovács Péter, Szolnok, Verseghy u. 38. 5000 Tel.: 56/41-496

● Enterprise–128-as számítógép + mangó + joystick + átalakító + szakkönyv 18 ezer Ft-ért. Német Csaba, Rábakecöl, Bem u. 13. 9344

● Eladó a Videó Magazin eddig megjelent összes példánya kifogástalan állapotban (33. számig) 1500 Ft-ért, vagy jó állapotban lévő rádiós sétálómagnóra cserélhető. Szepesi János, Pécs III., József A. u. 38. 7623

● Belmondo videókazettákat vennék, esetleg cserélnék jó minőségben. Tudnék adni G. Burrell és D. Attenborough természetfilmeket, valamint musicaleket és egyéb, tv-ből felvett filmeket. Simon Barbara, Szeged, Vedres u. 10. 6726

● ITT Nokia 3929-es videó ASO beépített képjavítóval eladó. Érdeklődni a 46/38-407-es telefonon lehet.

● Eladó alig használt C–64-es számítógép + mangó + két joystick + programok. Irányár: 18 ezer Ft. Csikó József, Sárospatak, Móricz Zs. u. 5. 3950

● Panasonic MS 1 kamkorder és FS 1 videómagnó eladó. Benkő Ferenc, Tapolca, Április 4. u. 17. 8300 Tel.: 87/12-621

● Átmásolásra keresem az alábbi filmeket magyar hanggal, illetve felirattal: Lady Chatterley szeretője, Emmanuelle I–V. Kovács László, Varsavska 29. 04001 Košice, Csehszlovákia

● Keresem térítés ellenében átvételre vagy megvételre az Istenek fegyverzete és a Predator II. c. filmeket kizárólag jó minőségben. Árvai Csaba, Budapest, Tegez u. 10. 1039 Tel.: 6–14 óráig: 129-9630/146 mellék.

● JVC GFS–1000 kamkorder használati utasítása magyar nyelven kapható. Tel.: 175-2015

● Keresem szinkronnal vagy alámondással a következő filmeket megvételre: Vissza a jövőbe III., Nyolcadik utas a halál III., Rémálom I–V., Végső visszaszámlálás, Titokban Hongkongban, Meztelenek és bolondok, Omen I-II. Eladásra kínálom a következő filmeket: Rendőrakadémia V., Űrkalózok, James Bond-filmek. Samu István, Mosonmagyaróvár, Árvácska u. 18. 9200

● Eladó Philips VR 6860 hifi-sztereó videómagnó. Szolgáltatásai: inzert, dubbing, VPS, kábelturner, safety code stb. Ár megegyezés szerint. Sebestyén Zoltán, Paks, Ifjúság u. 8/8. 7030 Tel.: 75/177-59

● Jó minőségben keresek mozifilmeket átvételre vagy térítés ellenében felvételre. Adamik János, Ajka, Petőfi S. u. 5. II/7. 8400

● Keresem olyan partnerek jelentkezését, akik kiváló minőségben, magyar szinkronnal, hangalámondással, ill. felirattal filmeket vennének fel az általam küldött kazettákra. Dömény István, Bácsalmás, Kossuth u. 3. 6400

● Keresem átvételre vagy megvételre jó minőségben a The Lord of the Rings (A gyűrűk ura) című kazettát reális áron. Hevesi Roland, Marcali, Noszlopy u. 15. 8700

● Eladó a Videó Magazin 5., 16–31. száma a 23., 24., 26. kivételével, továbbá a Technika magazin XIII. évfolyam, a Videótechnika 6. Varga Béla, Budapest, Lehel u. 19. 1134

● Keresek FM 468 hifi-sztereó Siemens képmagnót készpénzért vagy teletextes, 4 fejes, számítógép-vezérelt Grundig videómmal cserélek megegyezés szerint, vagy 36 cm-es távirányítós színes tévét adnék érte ráfizetéssel. Kovács Benő, Kecskemét, Czollner tér 2/c. 6000

● Magas térítés ellenében felvételre keresem a Beatles együttes Help és Hard Days Night című filmjeit. A térítésen felül felkínálom az együttes néhány koncertfilmjének átvételét. Duhacsek Gábor, Budapest, Bocskai u. 6. 1043 Tel.: 189-2377

● Commodore + 4 + 1541-es floppy + magnó + joystick és egy Junoszty televízió, valamint 100 db lemez, 31 kazetta 2000 db programmal és szakirodalom eladó. Ajánlatokat a következő címre kérek: Miszlai Imre, Orosháza, Könd u. 80/b. 5900

● Videófilmeket cserélek, cserealapom 80 db kiváló minőségű feliratos, vagy szinkronizált film, valamint commodor + 4 számítógép tartozékokkal, 250 db programmal 18 ezer Ft-ért eladó. Boldizsár Árpád, Egercsehi, Április 4. u. 20. 3341

● Eladó 1 db alig használt Minolta X–370 típusú fényképezőgép 50-es alap 1:1,7 fényerejű optikával és hozzá való F 80–200 mm 1:3,9 zoom optikával. Gajzer Erika, Kiskunfélegyháza, Platán u. 4. 6100

● Plus 4 és 64 játék-, oktató- és felhasználói programok (3000 db) olcsón eladók. Telefonüzenet: 128-5917

● Keresem megvételre, ill. átvételre az Eurosport 1989-es Tour de France összefoglalóját. Kárász Tamás, 2451 Ercsi, Liszt F. u. 17.

● Eladó Philips monitor (zöld) és Commodor plus 4-es számítógép magnóval, 2 db joystickkel, szakkönyvekkel, esetleg programokkal. Irányár: 23 ezer Ft. Érdeklődni telefonon: 06-38/116-19

● Nem családi okokból, hanem típusváltás miatt külön is eladó, vagy elcserélhető 5 hónapos, garanciális ITT Nokia IC 5110H színes tv (S-VHS üzemmód is) és 6 hónapos garanciális ITT Nokia VR 3520H videómagnó. A cserénél bővli nem érdekel. Lejátszó és kis színes tv előnyben + kp. Tel.: 177-5873

● Csak 290 Ft a MUNT Electa VHS 180 kiváló minőségű videókazetta! Megrendelhető kis és nagy mennyiségben is, postai utánvéttel. Közölje a kívánt mennyiséget és a pontos címet! Szállítás 2-3 héten belül. Dékány István, Tamási, József, A. ltp. 3. 7090

● Eladó egy felültöltős sztereó JVC HR 3660 Eg videórekorder. Audio dub, kameracsatlakozás, mikrofonbemenet, 240, 220 és 110 V-ról üzemeltethető + átjátszókábel. Irányár: 28 ezer Ft. Karszky János, Dubicsány, Rákóczi u. 3. 3635

● Keresem a következő filmeket másolásra: Barbra Streisand: Hallo Dolly, Mi van, Doki?, Igyenek voltunk, Call girl ötszázért, valamint Cliff Richard Nyári vakáció, Vigyázat, vadnyugat c. filmet Henry Fondával. Mihály Sarolta, Szeged, Fraknói u. 7. 6725 Tel.: 62/21-289

● JVC GRB–30 VHS-C rendszerű kamkorder tartozékokkal, jótállással eladó. Irányár: 85 ezer Ft. Bognár Csaba, Teleki, Petőfi S. u. 12. 8626

● Megvételre keresem a Videó Magazin számait 1–19-ig. Telefon napközben: 751-8640, este: 751-1752

Az a feke

„Egy srác moziba akar menni a barátnőjével. Azt mondja: Nézzük meg ezt a horrorfilmet! Mire a lány azt feleli: Inkább nézzünk meg egy Tom Cruise-filmet! A fiú nem akarja, mert Cruise túlzottan jóképű. Aztán az én filmemet nézik meg. Én nem ijesztgetek senkit: nevettetek" – magyarázza sikerét Eddie Murphy a *Playboy* riporterének, aki 1989-ben készített vele interjút. Abban az esztendőben, amikor Murphy csillaga olyan magasan állott, amilyen magasan fekete színészé még soha. Néhány éve ugyan még arról panaszkodott, hogy lehet ő akármilyen híres, egy feketének úgysem adnak Oscart, kihívó magabiztosságából ítélve azonban úgy tűnik, ezen könnyen túltette magát. Példátlan sikereinek szélárnyékában külön fekete filmipart fejlesztett ki, filmjeiből saját cége egyre nagyobb szelet felett rendelkezik. Szélesedő stábja mind több feketét indít el önálló pályáján, ugyanakkor utolsó filmjét Murphy már maga írta, maga rendezte, sőt maga „gyártásvezette" is, hatására pedig – mint elmesélte – *„öt évvel ezelőtt Hollywoodban, miután én megjelentem, valamennyi filmgyár úgy gondolta: Nekünk is szereznünk kell egy niggert."*

Eddie Murphyből a *Beverly Hills-i zsaru* csinált igazi szupersztárt, de azt is mondhatjuk, feltűnése mintegy „benne volt a levegőben": A most mindössze 29 éves fekete csillag középosztálybeli családból született Brooklynban: apja rendőr volt és amatőr komikus, aki meghalt, amikor Eddie még mindössze nyolcéves volt. Saját állítása szerint mindig is arról ábrándozott, hogy a szórakoztatóiparban dolgozhasson, és ezt már korán, 15 évesen elkezdte, amikor viccekkel és apró jelenetekkel lépett színpadra New York-i ifjúsági centrumokban, helyi bárokban. Ezt később a Long Island-i Roosevelt főiskolán folytatta, majd érettségije után besétált a *Comic Strip* nevű bárba, ahol rögtön lehengerelte a tulajokat. Robert D. Wachs és Richard Tienken nemcsak saját közönségének mutatta meg, hanem menedzselni is kezdte a fiút, aki 19 éves volt, amikor elvitték az NBC népszerű *Saturday Night Live* című műsorába meghallgatásra. Szerződtették az új szereplőgárdába, és az 1980–81-es szezonnak már ő lett a legnagyobb sztárja. Az itt eltöltött négy éve alatt kétszer jelölték előadói Emmy-díjra, egyszer íróira.

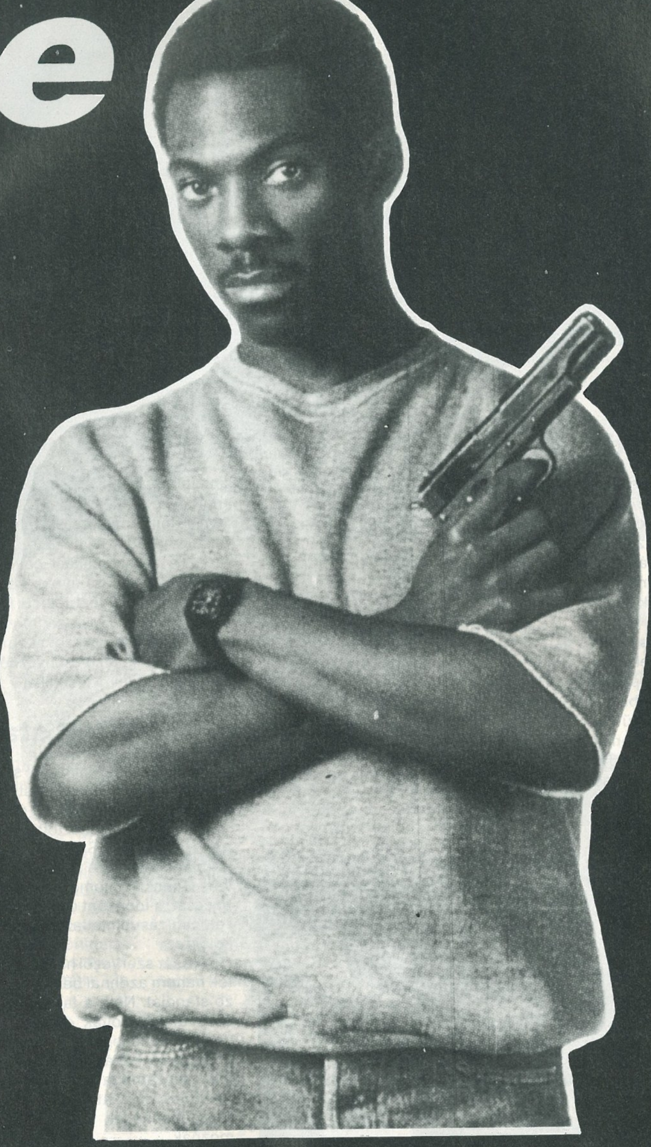
1982-ben, 22 évesen került be az első mozifilmbe, és Nick Nolte oldalán a *48 órá*ban rögtön nagy sikert aratott. (Második részét ősztől láthatjuk a mozikban.) Következő alakításáért a *Traiding Places*ben már díjakkal is jutalmazták, megbízhatóan nőtt a gázsija, később öt filmre szóló, 15 milliós szerződést kötött a Paramounttal.

Amikor 1984 decemberében bemutatták a *Beverly Hills-i zsarut*, a film három hét alatt az év tíz legnagyobb kasszasikere közé ugrott – azóta már az egész filmtörténet tíz legsikeresebbje között szerepel. Eddie a közönség szavazataival az 1985-ös év sztárja lett, de nem csupán egyetlen filmes szavazás alapján, hanem a valóságban is. Ezek után menedzserével, Robert D. Wachsszel már együtt írták meg a *Beverly Hills-i zsaru* második részének történetét, és az ötös Paramount-csomag részeként elkészült a harmadik Beverly Hills-i folytatás, illetve a *48 óra* folytatása is.

Murphy a lemezpiacot is meghódította – természetesen filmes és tévés imágójára építve. Első kabaréalbumát *Eddie Murphy* címmel első sikerei színhelyén, a Comic Tripben rögzítették, és még csak jelölték GRAMMY-díjra, a második, az *Eddie Murphy: Comedian* című viszont már meg is kapta azt. Csekélyke, 750 ezres példányszámával az első még csak aranylemez lett, a több millióban fogyó második viszont platina. Legújabb zenés nagylemeze, a *How Could It Be* tartalmazza a nagy sláger, *Party All The Time* című Rick James-dalt, két másikat Stevie Wonder írt (ő közre is működik a lemezen), a legtöbb számot azonban maga

Beverly

te

Murphy szerezte. Ekkora siker után nem csoda, hogy előkeresték egy 1983-as koncertlemezét *(Delirious)* és utólag videókazettán is kiadták.

A „stúdiós" filmek után következett az *Amerikába jöttem* és a *Harlemi éjszakák,* amelyek már egyre inkább Eddie elképzelései szerint készültek, de a korábbi *The Golden Child* című, szinte csak mellékesen forgatott film is az év öt legtöbbet hozó sikere között szerepelt. Mindehhez tegyük még hozzá, hogy az *Amerikába jöttem* előtt megjelent *Raw* című filmje minden idők legnézettebb koncertfilmje volt – vagy például azt, hogy a második zsarufilm csak az Egyesült Államokban 153 millió dollárt jövedelmezett – és Eddie Murphy rögtön úgy tűnhet fel, mint egy gigantikus pénzcsapolási forma, aminek csak hausse-a van a tőzsdén és stabilan elérhetetlen árú részvényei.

Eddie azonban nem pusztán ez. Az is ő, akitől félnek Hollywoodban, mert nemcsak saját filmes cége van, de állítólag gyorsan eljár a keze is, hírnévvel, helyzettel nem törődve. Ő az, aki ellen plágiumperek sorát indították már el az *Amerikába jöttem* alapötlete kapcsán, ő az, aki túl van egy apasági hercehurcán, de perelték már szexuális zaklatásért (a *Harlemi éjszakák* egyik kirúgott színésznője), söt egyik korábbi menedzsere is, akivel végül is peren kívül egyeztek meg. Ő az, akiről egyszerre három bőrt akarnak lehúzni, de van annyira erőszakos, azt a bőrt másokról húzza le. Ő az a 29 éves amerikai srác, aki rég nem srác már, hanem Hollywood egyik legjobban fizetett filmszínésze és több százezer néger kisgyerek példaképe. Az amerikai álom szabályai szerint közülük valakinek újra sikerül majd ugyanez.

– mat –

y Hillsből

Szerkeszti: **Csörögi István**

Hírözön

Kis sellőlány

Stratégiát vált a Disney-cég! Eleddig csak vonakodva jelentették meg videón sikeres rajzfilmjeiket, hosszú éveket kellett várni a Bambi, a Hófehérke vagy a Hüvelyk Matyi kazettájára. Legutóbbi bombasikerű produkciójuk, az Andersen tündérmeséje nyomán készült *Kis sellőlány* decemberben került a mozikba, s a nyár elejétől már a videósok is élvezhetik az Oscar-díjas zenéjű, bájos filmet.

A fődíj: egymillió dollár

Nem véletlenül tört ki az amerikai kamkorderláz. A World Events tv-társaság nagyszabású, az egész országra és persze tucatnyi tévéállomásra kiterjedő játékot hirdetett meg Video Challenge címmel. Az össznépi vetélkedő során keresik Amerika legérdekesebb amatőr videófelvételét" – mégpedig négy kategóriában: vidám percek, zenés felvételek, gyermekünk, felejthetetlen esetek. Ez utóbbi kategóriában például olyan véletlenül lencsevégre került különös történetekkel lehet nevezni, mint amilyen a londoni állatkertben történt meg: egy anyuka – gyermekét a karján tartva – túl közel hajolt a gorillák kerítéséhez, és a gyermek bezuhant a majmok közé. Mindenki rémületére azonnal odarohant egy hatalmas nőstény – de támadás helyett gondosan törölgetni kezdte a kisfiú vérző homlokát.

Ha elegendő anyag gyűlik össze, 39, egyenként félórás epizódot szerkesztenek, és 13 ismétléssel sugározzák az akcióban részt vevő állomásokon. És miért ne érkezhetne ennyi érdekes kép? – hiszen az Egyesült Államokban jelenleg már mintegy 11 millióra tehető a kamkorderek száma. Az érdeklődés ébren tartásáról pedig 1 millió dolláros fődíjjal gondoskodnak a szervezők.

Kamkorderrekord

1990 első hónapjában az Egyesült Államokban az előző évihez képest 27 százalékkal növekedett az eladott videókészülékek száma – jelentette be az amerikai Elektronikai Ipari Társaság. Az 1 millió 580 ezres szám még messze van a 80-as évek közepének rekordjától, amikor *havonta* több mint 1 millió készülék talált gazdára az Egyesült Államokban; az ígéretes növekedés azonban arra utal, hogy az új típusok fejlettebb szolgáltatásai egyre több videótulajdonost késztetnek készülékcserére, s újabb rétegeket is bevonnak a videózásba. Növekszik a kamkorderek iránti kereslet is. A tavalyi év első két hónapjához képest idén január–februárban 197 112 helyett 214 336-ot adtak el az amerikai boltokban.

*

Másolásvédelem

A Macrovision Cop. neve (mely nem tévesztendő össze a hasonló nevű hazai kft.-vel) másolásvédelmi kódjáról vált ismertté. Legutóbbi jelentésük szerint 1989-ben 95 millió műsoros kazettán, az amerikai kínálat 46 százalékán alkalmazták az illegális sokszorosítást gátló eljárást. E számadat az előző évihez képest 11 százalékos növekedést jelent. A Macrovision-kódolást a hírek szerint egyre inkább az eladásra szánt kazettákon kívánják alkalmazni, míg a kölcsönzőkből lassan kiszorul a „védelmi technika".

*

Bezúzott stand

A pornográf videófilmek sajátos piaci ágazata a szado-mazochista produkciók forgalmazása. A kereslet élénkítésének sajátos módját választotta a brazil Court nevű társaság. A São Paulõ-i videóvásár látogatói között félmeztelen görkorcsolyás lányok szlalomoztak, kezükben korbáccsal, s időnként csábos mosoly kíséretében rásuhintottak a meglepett járókelőkre.

A vásár szervezői nem díjazták az ötletet, hanem azonnal bezúzták a forgalmazó standját. Nem a látogatók bántalmazásával indokolták döntésüket, hanem azt kívánták megelőzni, hogy más cégek is hasonló húzásokhoz folyamodjanak. Mert kiszámíthatatlan következményei lennének, ha a katasztrófafilmeket is szerencsétlenségek előidézésével reklámoznák...

*

Előhívható felirat

Egy massachusettsi videókölcsönző tulajdonosa azzal a kéréssel fordult a videóforgalmazókhoz, hogy minden kazettájukon alkalmazzák a dekóderrel előhívható speciális feliratozást. A Sony által kifejlesztett technika a hallássérültek filmélvezetét segíti. A nyílt kérvényt már 15 ezren írták alá.

Bo mint zsűritag

Bo Derek, aki kamerák előtti fesztelen pucérkodásokról nevezetes, ezúttal „fantasztikus" botrányba keveredett. A 18. avoriazi horror- és fantasztikusfilm-fesztivál zsűrijének a tagjaként röviddel a megérkezése után felkereste a szervezőket, és az alábbiakat közölte velük: 1. Elveszett a retikülje. 2. Vissza kell mennie Amerikába valamilyen peres ügye miatt. 3. Utálja a fantasztikus filmeket. Ezek után sarkon fordult, és otthagyta a rendezvényt.

*

A zsarulady

Nem mindennapi nő *Kathryn Bigelow* a horror szépséges specialistája. Első filmje (a Near Dark – Félhomály), igazi vámpírtörténet volt, egy vérszívó nő és egy fiú szerelmi kapcsolata, melyben az imádott szörnyeteg a zsákmányolt nedűből még vérátömlesztést is ad kedvesének. Legújabb filmje a *Blue Stul* (Acélkék) egy New York-i rendőrnőt mutat be, aki bolondmód beleszeret egy veszedelmes gyilkosba. Az utána folytatott hajtóvadászat szinte a szerelmi aktust is pótolja. Kathryn szerint „a szexualitás eleve önmagában hordozza az erőszakot". A zsarulady szerepére Jamie Lee Curtist szemelte ki, aki magyar származása ellenére – Tony Curtis leánya – texasi keménységére büszke.

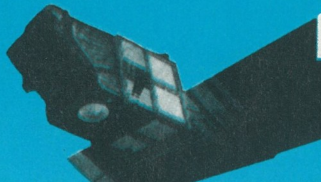
*

Csillag születik

Kezdő gengszterpalántát alakít *Marlon Brando* partnereként az utóbbi idők egyik legmeredekebben felívelő csillaga, *Matthew Brodrick*. A „Zöldfülű" ifjú főszereplője korántsem újonc a szakmában. Idén csaknem Oscar-díjat kapott a *Glory* (Dicsőség) című monumentális háborús filmben nyújtott teljesítményéért.

Hírözön

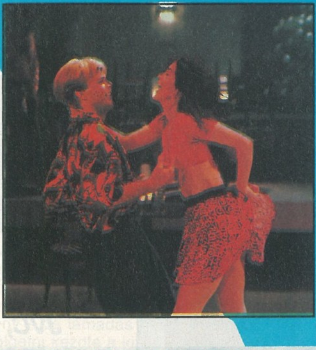
Lambada-oktatóprogram

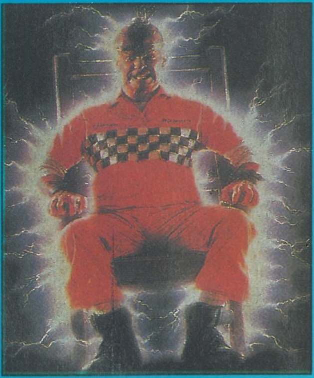
A nagy amerikai lambadafilmláz egyik melléktüneteként az RCA/Columbia Pictures Home Video *Hogyan járd a lambadát?* címmel videókazetta kiadását tervezi. Az oktatóprogram eladási ára példátlanul alacsony: 9,95 dollár.

*

Lambadaháború

Kitört a lambadaháború az Egyesült Államokban és feltehetően átterjed majd más kontinensekre is. A Warner és a Columbia lambadamozijai tavasszal jelentek meg Amerika vásznain. A nagy versenyben a Columbia némi előnyre tett szert, noha 13 éven aluliak csak szülői kísérettel nézhetik a filmet. A hátrányos cenzúrakategóriát a brazil őserdők megmentését célzó természetvédelmi kampánnyal próbálja ellensúlyozni az amerikai forgalmazó. A Columbia *Tiltott tánc* című filmjét egyébként már a magyar közönség is láthatja. A hírek szerint két másik nagy hollywoodi műhelyben is forgatnak lambadafilmet.

Freddy után jön Horace!

Október 2-án reggel 6 óra 45 perckor 200 000 volt feszültséget vezettek Horace Pinker tömeggyilkosba. Azóta megállíthatatlanul tör előre. Szelleme ott él az elektromos kábelhálózatban, s a különleges kábeltévéműsorokban próbál újra testet ölteni, áthatolva a készülékek képernyőin.

Új szörny született tehát. Atyja *Wes Craven*. Shocker (No More, Mr. Nice Guy), azaz Sokkoló (Soha többé, szépfiú).

A Vörös-folyó

(RED RIVER)

A szó szoros értelmében vett cowboyfilmet láthatunk, amely egy 1948-as, John Wayne és Montgomery Clift főszereplésével készült alkotás felújítása. A film főhőse egy tehénpásztor (azaz egy valódi cowboy), aki szorult helyzetében kétségbeesetten viszi vásárra népes csordáját – és a bőrét. Segítséget toboroz, azonban a viszontagságos út folyamán a kimerültség, a forróság, az eső és a parázsló indulatok kikezdik a társaságot. A következmény: lázadás, szökés, elszabadult indulatok és vér, vér, vér...

Színes, szinkronizált amerikai western
Főszereplők: James Arness, Bruce Boxleitner, Gregory Harrison
Rendezte: Richard Michaels
96 perc

Forgalmazza a HUNGARO VIDEO

MGM/UA HOME VIDEO

Végzetes éjszaka

(THE DRIFTER)

A csinos üzletasszony, Júlia, megismerkedik egy jóképű férfival. Forró éjszakájuk után kiderül, hogy az idegen csak egyetlen alkalomra kellett Júliának. A titokzatos férfi azonban nem hajlandó félreállni az útjából. Kétértelmű kijelentése, mely szerint végzetes együtt töltött éjszakájuk örök kapcsolatra kárhoztatja őket, elborzasztja az asszonyt. Napjai ettől fogva vészjósló feszültségben telnek. A kiismerhetetlen szándékú férfi idegesítő telefonokkal, váratlan látogatásokkal zaklatja Júliát, aki reménytelen küzdelmet folytat, hogy szabaduljon a lidércnyomástól.

De hasztalanul... Olyannyira hasztalanul, hogy az amúgy is idegborzoló történet a legváratlanabb fordulattal folytatódik...

Színes, szinkronizált, amerikai pszichokrimi
Főszereplők: Kim Delaney, Timothy Bottoms, Al Channon, Miles O'Keeffe
Írta és rendezte: Larry Brand
90 perc

Forgalmazza a HUNGARO VIDEO

MGM/UA HOME VIDEO

Csillagközi hajótörött

(THE MAN WHO FELL TO EARTH)

Az Anterus bolygón halálos sugárzás pusztít. A Földre érkező űrhajó katasztrófáját egyedül Dory éli túl. Küldetése, hogy magasabb szintű technikai tudásával vagyont gyűjtsön bolygója megmentésére. Az idegen világban magára hagyottan Dory viszonyba keveredik egy földi nővel. Ráadásul egy mindenre elszánt kormányügynök is a sarkában van. Ismert és ismeretlen erőkkel kell tehát megküzdenie, hogy feladatát teljesítse. És az idő szorít... Hősies küzdelme szinte kilátástalan...

A film a modern sci-fi és a klasszikus kalandfilmek elemeit egyaránt tartalmazó, izgalmas történet jóságról és gonoszságról, szerelemről és árulásról.

Színes, szinkronizált amerikai sci-fi
Főszereplők: Lewis Smith, James Caurenson, Robert Picardo
Rendezte: Bobby Roth
98 perc

Forgalmazza a HUNGARO VIDEO

MGM/UA HOME VIDEO

Nyári dili

(O.C. AND STIGGS)

A Magyarországon is bemutatott MASH és NASHVILLE című filmek világhírű rendezőjének filmje két „problematikus" tinédzserről szól, akik saját megfogalmazásuk szerint „a történelem legvadabb, legeszeveszettebb nyári vakációját" élvezik, feldúlva a kertváros nyugalmát. Tombolásukat persze a megszokott humorral teszik.

Színes, szinkronizált amerikai ifjúsági film
Főszereplők: Daniel H. Jenkins, Neill Barry, Paul Dooley, Jane Curtin, Martin Mull, Dennis Hopper
Rendezte: Robert Altman
110 perc

Forgalmazza a HUNGARO VIDEO

MGM/UA HOME VIDEO

Randevú a halállal

Agatha Christie e krimije 1937-ben, Palesztinában játszódik. Egy gazdag amerikai család a családfő halála után Európába és a Szentföldre utazik, ahol az általános népszerűtlenségnek örvendő Emily Boyntont meggyilkolják. Az éppen ott tartózkodó Hercule Poirot-nak minden leleményességére szüksége van, hogy kinyomozza ki a tettes, hiszen meglehetősen sok a gyanúsított. Az áldozat mostohagyermekei közül bárki lehetett a gyilkos, csakúgy, mint a családi ügyvéd vagy Lady Westholme vagy a csinos hölgy, dr. King.

A rejtélyes bűneset megoldása természetesen az összes gyanúsított jelenlétében történik...

Színes, szinkronizált angol film, 1988
Főszereplők: Peter Ustinov, Lauren Bacall, Carrie Fisher, John Gielgud, Piper Laurie, Hayley Mills
Rendezte: Michael Winner

Látogatási idő

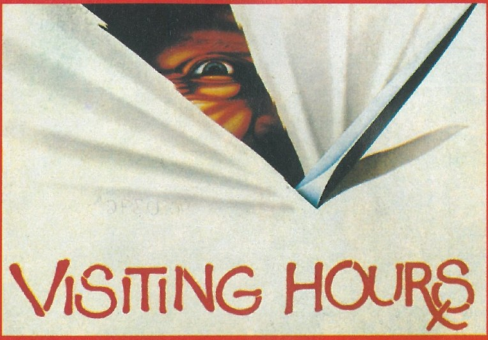
Debbie népszerű tv-riporternő, aki nem szíveli az erőszakot, és küzd a nők jogaiért. Ezt nem mindenki kedveli igazán. Rosszallásukat a nézők többsége a képernyő előtt ülve fejezi ki.

Ez alól csak az az elmebeteg gyilkos kivétel, aki a riporternő életére tör. A véletlen szerencse menti meg, ám olyan súlyos sérüléseket szenved, hogy kórházba kell szállítani.

A gyilkos azonban nem tágít. Mindenáron igyekszik befejezni, amit elkezdett, és ha nem fér kiszemelt áldozata közelébe, megteszi más is. Az őrült késelőt egy szörnyű gyermekkori élménye tette a női nem ellenségévé, ám ez nem akadályozza meg abban, hogy alkalomadtán fellendítse a férfiak halálozási statisztikáját.

Kitartását végül siker koronázza, a szigorúan őrzött kórházban Debbie közelébe férkőzik. A játszma mégsem a papírforma szerint fejeződik be...

Színes, szinkronizált amerikai film, 1981
Főszereplők: Lee Grant, William Shatner, Michael Ironside, Linda Purl
Rendezte: Jean Claude Lord

Kihívás

Izgalmas, véres jelenetekkel kezdődik a történet: fegyencszöktetésnek lehetünk a tanúi. A bűnözők első útja egy céghez vezet, ahonnan a dolgozók bérét akarják elrabolni. Pénzt azonban nem találnak, így jobb híján túszokat ejtenek. Elengedésükért cserébe pénzt és szabad eltávozást követelnek.

Sok-e 100 ezer dollár három túsz életéért? Mit tegyen egy rendőrtiszt, ha a polgármester megtiltja számára, hogy mentőakciót indítson a fogvatartottakért? A rendőrség kezét ugyan megköti a politika, ám az egyik túsz bátor felesége elhatározza, hogy maga veszi kézbe az események irányítását...

Színes, szinkronizált amerikai film, 1989
Főszereplők: Cindy Maranne, McKevier Jones, Harold Wayne Jones, Sharon Blair
Rendezte: Rick Pamplin

ITT NOKIA
TV-VIDEO-HIFI
...A DOBOZBA ZÁRT VILÁG
Magyarországon gyártja a Selectronic® Kft.

Az aranygyapjú legendája

(JASON AND THE ARGONAUTS)

„Ma győzni fogsz, megdöntöd a királyságot, te leszel az uralkodó, de királyságodtól megfoszt Arisztо egyik gyermeke" – jósolja az öreg pap Peliásznak, a támadó csapat vezérének. A régi király nagyobbik lánya Héra istennő szobra előtt kéri annak segítségét húga és saját maga számára, de Peliász hirtelen haragjában megöli őt. Jászont, a fiútestvért az egyik katona megmenti. Peliász, minthogy a jóslat szerint éppen Jászon dönti meg a hatalmát, elindul megkeresni a fiút. 20 éve keresi, amikor az istenek megvadítják a lovát, Peliász beleesik a tengerbe. Megfulladna, ha egy fiatalember meg nem jelenik és ki nem menti. Jászon ez, akit – fel nem fedve kilétét – meghív a táborába. Itt hajót, sereget ad neki, hogy az aranygyapjút megszerezhesse. Innen kezdve megindul a harc Jászon életéért.

Színes, feliratos angol film 1983
Főszereplők: Todd Armstrong, Honor Blackman, Niall Mac
Rendezte: Don Chaffey
104 perc

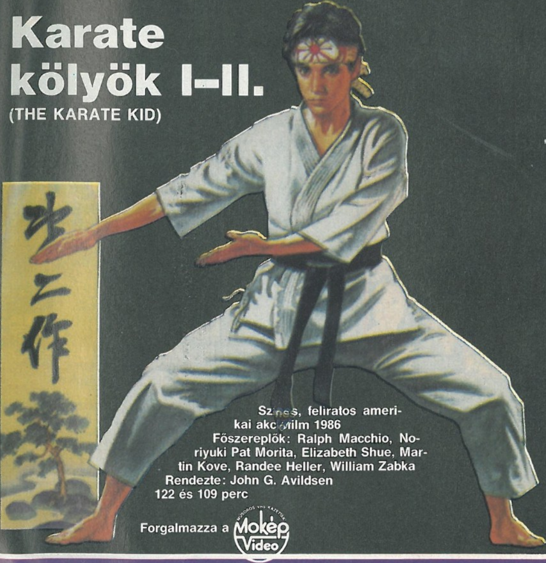
Forgalmazza a Mokép Video

Daniel a keleti partról érkezik Los Angelesbe. Barátokat akar szerezni, ehelyett egy agresszív karatés banda céltáblája lesz. Hogy leszámolhasson a bandával, segítségre van szüksége. Miyagi mester, a harcművészetek ismerője, a karate tudományára oktatja Danielt. A fiú nemcsak fizikai képességeket szerez, hanem hitet és önbizalmat is, hogy felvehesse a harcot a szörnyű túlerő ellen...

A második részben Daniel, a Karate kölyök Okinawára megy, hogy meglátogassa Miyagi haldokló apját. Miyagi és a Kölyök belekeverednek egy félelmetes vendettába. Ez már nem játék, amit a szabályok szerint játszanak, hanem harc mindhalálig.

Karate kölyök I–II.

(THE KARATE KID)

Színes, feliratos amerikai akciófilm 1986
Főszereplők: Ralph Macchio, Noriyuki Pat Morita, Elizabeth Shue, Martin Kove, Randee Heller, William Zabka
Rendezte: John G. Avildsen
122 és 109 perc

Forgalmazza a Mokép Video

A massza

(THE BLOB)

Paul Taylor és barátnője autókázás közben elgázolnak egy sérült öregembert, akit azonnal kórházba szállítanak. Itt kiderül, hogy az öreget egy különös eredetű anyag támadta meg, amely ijesztő gyorsasággal növekszik. Az undorító massza Pault is bekebelezi. Az áldozatok száma egyre nő, a hatóságok azonban tehetetlenek. A baktériumokkal foglalkozó biológiai kutatócsoport érkezik a helyszínre, akik azt állapítják meg, hogy egy meteorit csapódott be, és ebből származik az ismeretlen eredetű organizmus. Az egész város karanténba kerül. Hamarosan kiderül, hogy a massza valójában a biológiai hadviseléshez kikísérletezett vírus. Az emberáldozatok nem számítanak...

Színes, feliratos amerikai horror 1988
Főszereplők: Kevin Dillon, Donovan Leitch, Candy Clark
Rendezte: Chuck Russell
93 perc

Forgalmazza a Mokép Video